47ՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 609 Կ. ՊՈԼԻՍ ԱՊՐԻԼ 29/12 ՄԱՅԻՍ 1903 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 1321 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 15 — 29 ՆԻՍԱՆ 1319

Journal Arménien
MANZOUMÉ-I-EFKIAR
Grand' Rue de la S-Porte,
CONSTANTINOPLE

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ
ՈՐՈՒ Կ'ՈՒՂՂՈՒՄ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
38, Պապը Ալի Ճատտէսի, 38

Խմբագրութեան ուղղուած գրութիւնները ետ չեն տրուիր։

Մանզումէի Էֆքիար

ՀԱՅԱՊԵՐՊ ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ, ԳԻՏԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

منظومهٔ افکار
ارمنیه یوی وسیاسی غزه‌در
صاحب امتیازی : اوهانس غزه‌ر
ادره‌خانه : باب عالی جاده‌سنده نومرو ۳۸

ԱՌԱՔԱՆՈՒԹԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	Տարեկան	Կիսամեայ
Պոլսոյ համար	80 ղ.	50 ղ.
Գաւառներու համար	108 »	60 »
Արտասահմանի համար	25 Ֆր.	13 Ֆր.

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ անգամի համար, տողը 5 ղրուշ,
Մինչեւ գծանակ աւելի ծանրագանց համար
յարմարաւոր պայմաններ։

10 ՓԱՐԱ — "ՄԱՆԶՈՒՄԷ„ ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԷՆ ՕՐ ԱՐՇԱԼՈՅՍԻՆ — 10 ՓԱՐԱ

ԱՂՈՒՈՐ ՈՐՈՇՈՒՄ

Ուրբաթ օրուան Մանզումէի մէջ հրատարակուած փոքր լուր մը ուշադրութիւնս կը գրաւէ. —

Մաքրիգիւղի Թաղ. Խորհուրդը, Քրիստոնիներուն հաւանութեամբ որոշած է պանդուխտներու շրջաբերութիւնը վերցնել եկեղեցիին մէջ, ու, սար փոխարէն, տարեկան որոշ գումար մը տանալ իւրաքանչիւր թաղեցիէ։

Երբեք չէի հանդիպած այսքան գեղեցիկ որոշումի մը՝ որ Թաղական Խորհուրդի մը կողմէ տրուած ըլլայ։ Մաքրիգիւղ, այսպէս, դատելով իր Թաղական Խորհուրդէն, բաւական յառաջադէմ վիճակ մը ցոյց կուտայ։ Ուրիշ մը թաղ կը մտածէ այսօր հնազանդել վերցնել հին սղտոտ կարգ մը լճացեալութիւններ, որոնք «սովորութիւն» մեղմացուցիչ անունին տակ կ'սպրին ու կ'սպրին անվրդով, և կը ճիւղաւորուին ալ։ Մեր մէջ գիտենք շատ լաւ թէ ինչ կ'ընեն Թաղ. Խորհուրդները։ Սկսելով իրենց թաղական ընտրելիութեան օրէն, ջոջ փառաբերները ամէն ջանք ի գործ կը դնեն երանութեանց այն դափնին իլլելու համար. եթէ չյաջողեցան՝ կը զայրանան, եթէ յաջողեցան՝ բաւական է առաջը. — ա՛լ վերջացած կը նկատուն իրենց պաշտօնը հոն, ճիշդ այն կէտին վրայ ուր դեռ նոր կը սկսի, թաղական ընտրուելէն անմիջապէս ետքը։ Եւ բնական՝ ե՞ է որ, եթէ անհասանելի անտարբերութիւն մը կը սիրէ թաղի մը գործերուն մասին, ամէնէն աւելի ա՞նոնց վրայ կ'երեւի որոնք «թաղական» են...

Առո՞ր համար էր որ ուշադրութիւնս գրաւեց Մաքրիգիւղցիներուն լուրը, որ սակայն արտառոց բան մը չունէր անշուշտ իր մէջ. ընդհակառակը։

Խնդիրը առանձին որոշումի մը տրուելն էր. և որոշումին արուելէն վերջն ալ կը մնայ մաղթել որ՝ խեղճը, որոշումը, չդանդաղի չմնայ իր ծրագրական վիճակին մէջ ու փառաւորուի չքեղ ու օրինաւոր գործադրութիւնով մը ալ։

Օ՜հ, եկեղեցիներուն մէջ, — պէտք էի ըսել՝ Մաքրիգիւղի՛ եկեղեցիին մէջ, — տաղտուկ մը՛ն է որ կը պակի այսպէսով։ Առանձնութիւն մը՝ որ կը վերնայ, մտամիտման արգելքներուն մեծագոյնը՝ որ կը դադրի գոյութիւն ունենալէ։ Այսպէսով կը մարին վերջապէս «Շէն կեցէ՛ք»ներու այն չարք չարք ձայները որոնք իրենց գերագոյն ծիծաղելիութեան՝ համար մանաւանդ ա՛նդ ալ ծաղրաւած են մեր մէջ, Պարոնեանէն մինչեւ՝ այսօր։

* * *

Ամէն մարդ կը զգայ թէ իր թաղին եկեղեցին իրեն ալ է. և ամէն մարդ ունի անշուշտ այնպիսի մը խելք՝ համոզուելու համար թէ մարդ մը ի՛՛ր եղած մէկ բանը պահպանելու պարտքը ունի վրան։ Տարրական՝ է տրամաբանութիւնը։ Հետեւաբար ո՛ և է անձի դժուար չի գար իր եկեղեցիին համար տարեկան որոշ գումար մը տալ, պայմանաւ որ սակայն նախ վստահ ըլլայ թէ այդ գումարը ի՛՛ր նպատակին պիտի ծառայէ անխուսափելի՛օրէն, և երկրորդ թէ՝ պահանջուած գումարը համեմատական է իր դրամական վիճակին։ Շատ բնական կը գտնեմ։ Ուրեմն ինչո՞ւ կարելի չըլլայ ա՛յսքան տարրական տրամաբանութեան մը միայն կաթսայ հարց մը ա՛յսքան բնականօրէն լուծելու ու վերջնել տաճարներուն մէջէն կարգ կարգ պնակ պտտցնելու այն տաղտուկութիւնը որ տեսակ մը մտրտիկի վերածած է եկեղեցական բոլոր պաշտօնականները ալ։ Ասէ՛՛ք ինծի կ'աղաչեմ տարբերութիւնը որ կայ, եկեղեցիին մէջ «Անտես մի՛ առնէք, —Շէն կեցէ՛ք» ըսող զոր օրինակ լուսարարէն և եկեղեցիէն դուրս, դրան քովիկը կեցած՝ «Ասուած մէկը հաղարընէ» ըսող կոյրին միջև։ Անշուշտ անվիճելիօրէն լաւագոյն է որ եկեղեցիին պաշտօնեաներն ալ, լուսարար, ժամկոչ, դպիր, քահանայ և այլն, — որոնք իրենք ալ մարդ են և պիտի ապրին, լաւագոյն է որ ըսի, իրենց ամսականին վրայ մէյ մէկ յաւելում ունենան քան թէ, ամէնէն տօնական օրերուն, ամէնէն շատ բաղմութիւն եղած օրերուն, եկեղեցիին մէջ մէյ մէկ պնակ առնեն ձեռքերնին ու հրեն հրմտրկեն, անհանգիստ ընելով և անհանգիստ ալ ըլլալով։ — այս ամէնը դրամ չահելու համար։

Անվայել է ու տգեղ՝ ծա՛յր աստիճան։

Առո՞ր համար գեղեցիկ գտայ Մաքրիգիւղի Թաղական Խորհուրդին որոշումը՝ որ սակայն, ինչպէս ըսել ուզեցի վերը, եթէ գործադրութեամբ չպսակուի ոչինչի մը չափ անարժէք է։

Ցաւալորդ յօդուածով մը պիտի ջանամ քննել թէ ինչ կ'ընեն այս մասին Եւրոպայի եկեղեցիներուն մէջ, որոնց պաշտօնեաներն ալ անշուշտ ապրելու ու հետեւաբար նաև դրամ ունենալու պէտք ունին։ Մաքրիգիւղի Թաղական Խորհուրդէն եւքը կարգը պիտի գայ արդեօք միւս թաղական խորհուրդներուն, որոնք հաճին նոյն գեղեցիկ որոշման հպատակիլ ու գործադրել զայն եկեղեցիներուն մէջ։

Հաւատամ...

ՇԱԲՕ

ԿԵԱՆՔԸ ԼՈՆՏՈՆԻ ՄԷՋ

(«ՄԱՆԶՈՒՄԷ»Ի ՄԱՍՆԱՒՈՐ ԹՂԹԱԿՑԷՆ)

Օդին փոփոխականութիւնները.— Մեր Մայիսն ու ձեր Մայիսը.—Մայիս մէկը անձրեւով «Հայ բարէ»ի մէջ.— Տանթէ՝ թատերագիրին վրայ.— Ինը դրուս... վասն աքդրի.—Սառա Պէռնար, Տօսէի «Սաֆօ»ն՝ կռնակը, Լոնտոնի մէջ.— Թատրոնին ֆէտը ժամ.— Ամենուն Զատիկ, Լոնտոնի ամենանայ հայուն ոչ.— Տէր պապա մը ու նազ կ'ընե.— Թեոդիկ... փոխան բանանայի.— Եթէ Ցոյն չէ, կարմիր հաւկիթ չուենիք. — Լօնկ Ուօք.—Վալուբանիները որոնք օգենաւին հետ կը մրցին.— 52 1/4 մղոն 9 1/2 ժամուան մէջ տապանակ ուխտի.— Ուխտին պարգեւ՝ յիպուն սթերլին։

ԼՈՆՏՈՆ, Մայիս 3 (Ն. Տ.) 1903

Ապրիլի մէկէն վերջը մայիսի մէկին ալ եկաւ, անձրեւի առատ պաշարով մը։ Ցիւնիս տեղ անձրեւ ունինք, բուքին տեղ անձրեւ և սառին տեղ նորէն անձրեւ։ Հինգ օր է չարունակ կը տեղայ։ Թերեւս ձեզի անտեղի թուի այսքան ծանրանալ եղանակին վրայ, նը-կատելով որ մայիս ամիսին մէջ ենք, սակայն եթէ մէյ մը հոս Լոնտոն գաք որ ըլլաք— այս եղանակին մասնաւանդ—այն ատեն ինծի իրաւունք պիտի տաք։ Լոնտոնի անձրեւները Պոլսոյ անձրեւներուն չեն նմանիր, այս տեղինները՝ մարդը խուլը կ'ընեն։

Հին մայիս մէկին սովորութիւնները ալ գոյութիւն չունին հոս, հին maypoleին նոյը յաջորդած է որ ուրիշ բան չէ, բայց միայն մեր ժապաւէնով «կրան չէն» խաղալուն մօտ բան մը։ Մայիսի մէկին Hyde Parkը քիչ մը հանգիստ կ'առնէ, հիմակ ամէն ոք Alexandra Palace կը վազէ։ Թէև ան Cityէն տասը մղոն հեռի է, սակայն ի՞նչ մեծաս ունի, Պալըխլրին օրը Բերա չեն երթար։ Վերը «բէլէյս» բառը գործածեցի, չկարծէք որ այս գեղեցիկ չէնքին մէջ մէկը կայ. ամէնքն ալ դուրսը պարտէզներու մէջ են անձրեւին տակը, խմում հեգած, ակայն դարձեալ, սակայն տակաւին կը ցատկեն ու պարեն, «Բէյլ Ուօք»էն սկսեալ մինչեւ ամենայնտին քայլապարը։ որ շատ անգամ շարաթ գիշերները կը տեսնես, աղքատ թաղերու մէջ, գինետուններուն առջեւ. որտէն հոգը, այսօր մէկը վրդով խնդալու իրաւունք չունի. հոս մայիս մէկը տարին անգամ մը կուգայ, ըսին ինծի և կարծեմ իրաւունք ալ ունին։ Երբ դուք Անգլիացւոց Մայիս մէկին վրայ կարդալու պատրաստ էք, տակաւին մեզի մայիս մէկը եղած չէ, տակաւին մանչ ու աղջիկ կլսոր մայիս ըրած չեն և ոչ ալ տիկին մայրիկը fիւբին վրայ նստած մայիս մէկին կաթը խմած է. յուսամ որ դուք աւելի բաղդաւոր ըլլաք այս եղանակին։

Սակայն Մայիսի մէկէն աւելի նշանաւոր թատրական մըն էր ապրիլ 30ը, երբ երկար ժամանակէ ի վեր սպասուած ու վրան խօսիլ տուած խաղը «Տանթէ» առաջին անգամ բեմ ելաւ։ Դրուրy Laneի արքայական թատրոնին մէջ, Լոնտոնի թատրոններուն ամէնէն մեծը և ամէնէն փառաւորը։

Կարելի եղածին չափ կարճ կերպով կմախքը նկարագրել կ'արժէ պրք. Սարսու և Մօռօյի խաղին՝ զոր մատնաւորաբար գրած են Սըր Հէնրիի համար և Մրս Լօրանսոն Բրվին իր որդին անգլիերէնի թարգմանած է. պատմական «Տանթէ»ն քիչ շատ գրեթէ ամէնուն ծանօթէ։ 1265ին Ֆլօրանս քաղաքին մէջ ծնած և մեծ համբաւ շինած է իր Իտալիոյ ամէնէն նշանաւոր բանաստեղծը. իսկ թատերախաղ «Տանթէ»ն, քիչ մը դժուար է անոր մասին բան մը ըսելը. նախնեզգանքի մը և չորս արարուածներու բաժնուած է, նախնեզգանքը ինքնին շատ կոկիկ ու համով մէկ արարով խաղ մը կրնար ըլլալ։ Հեղինակները «Տանթէ»ն ներկայացուցած են իրը արդարութեան յայտարար, քաղաքիրտ, վեհանձն մէկը։

Տանթէ, իր մէկ գործին համար Ֆլօրանսէն կ'արտաքսուի և Ռաւենէան Արքեպիսկոպոսէն կը նդովուի։ Կարգ մը դժուարութիւններ անցնելէ վերջը, բերան փոխ ընելու համար կը սիրտարի Պիթրիս անուն աղջկան մը հետ, սակայն նորէն բաղդ չունի. աղջիկը չուսով կը մեռնի։ Տանթէ յուսահատ չէ. Պիթրիսի ընկերուհին կայ, Բայօ. ան ողջ ըլլայ. սակայն եկու տես որ նորէն յուսախաբութիւնը կ'սպասէր իրեն, որովհետև իրմէն առաջ, Նիլօ անուն կոչտ ու կոպիտ զինուոր մը կ'սիրուծանոնայ աղջիկանը հետ. Նիլօ պատերազմի գացած է, և Բայօ Տանթէի հետ ծածուկ տեսակցութիւններ կունենայ։ Նիլօ ետ կը դառնայ պատերազմէն ողջ առողջ և կ'իմանայ թէ Բայօ աղջիկ զաւակ մը ունի, Ձէմմա. այս խեղճ աղջկան վրայ է որ ամբողջ խաղը հիւսուած է։ Նիլօի բարկութիւնը սահման չունի, երկուքէն ալ ազատիլ կ'ուզէ, մայրը ճահիճներու վրայ շինուած աշտարակ մը կը դրկէ տենդ մեռնելու, և աղջիկն ալ մայրապետանոց մը։ Տանթէ այս իմանալուն պէս, չիտակ չունչը աշտարակը կ'առնէ, սակայն քիչկ մը ուշ կը հասնի. Բայօ մեռած է. մնկէ կ'ելլէ չիտակ մայրապետանոց կը վազէ իր հետեւորդներով. սակայն հոս ևս Նիլօ իրմէ առաջ կը հասնի, թէ Ձէմման և թէ մնոր սիրտարը կ'առնէ կ'ներեւութանայ։ Անմիխիթարն Տանթէ Ֆլօրանս կը վերադառնայ, ուր «Դանթօ Սանթօ»ի մէջ Պիթրիսի գերեզմանին վրայ անձնասպան ըլլալ կը փորձէ, սակայն Պիթրիսի ուրուականը կ'արգիլէ և կ'ըսէ որ, եթէ Բաւարաչ նէն անցնելու որ ըլլայ, հոն Բայօին պիտի պատահի և անիկա իրենց աղջիկանը Ձէմմայի մասին պէտք եղած տեղեկութիւնը պիտի տայ. հո՛ս է որ վեց տարեր տեսարանները իրարու կը յաջորդեն, Բաւարանին տարբեր տարածանները, մէկը միւսէն աւելի ահարկու, ու տարուռ մը չես կրնար զարկ։ Վերջապէս հոս Բայօէն ի՞խմանայ թէ Ձէմմա և իր սիրահարը Պէրնարտօ Վիլնիսնի մէջ բանտարկուած են։ Ձէմման հոս կեցած տանն Դիժանի բնակիչներէն մին ակնոցը ծակած է կարմրնալ Գօլոնայի մասին (այս կէտին խաղը բնաբերէն կը տարբերի. Պարտու Ֆէլիմնի Դ. Գասլը մեռած է, իրեն բաւերովը կիծի, իտրանակ և արիւնարբու մէկն է եղեր, վասն Սըր Հէնրի Բրվին, պապական հասարակութեան ցիրը, չցաւցնելու համար, «պէրա»ն կարտինալ Գէորգայի գլուխը պլլած է) բանալով թէ ճիշդ մէկ ամիսէն պիտի մեռնի, և իրենց պիտի մնանայ դժուարին մէջ. այս աւետիսը՝ չիտակ Գ'առնէ կարտինալին կը տանի 364 օր վերջը որոշեալ ժամին կէսգիշերը։ Կարտինալը իմանալուն պէս՝ իրը ապաշխարութիւն իր անհամար մեղքերուն, Ձէմմային և Պէրնարտօ Վիլնիսնի հետ ժամադրութիւնը պահելու. վակ Տանթէ կ'օգնէ իր աղջիկը և Ղշամանը, քանի դրպիս հարցուց որ, վերջը այս եղելքը կարգաւորեցան թէ չէ, հա ա չէի գիտեր։

Այս անապին թատրոնը ասեղ ձգելու տեղ չկաբ վերնատան և Pit patronները առաջուան ժամը 7էն ի վեր, այսինքն տասներեք ժամ առաջ գուռներուն բացուիլուն կ'սպասէին, մէյմէկ ամառակ առած, ուրիշները ջրխրնին կապած գացած էին։ Ես բարեկամիս մէկուն հետ միասին մէկուկէսանան չելլին տոլով (ինը դրուշ) մէյմէկ աղայ ապացուցիլը մինչեւ 6 ու կէս, այնպէս որ միայն կէս ժամ սպասելնիք։ խաղին յաջողութիւնը ապահովուած է. իսկ խաղին արժանիքին մասին, փոխանակ իմ կողմէս բան մը ըսելու, հոս կը կրկնեմ ինչ՞որ կարդացի շարաթ մը առաջ Թերթի մը մէջ։ Երբ Սըր Հէնրի տարիներ առաջ, Լորտ Թէնիսընի ողջունիանը, ուզած է որ Տանթէ ալ օգտաբոր խաղ մը գրէ իրեն համար, Լորտ Թէնիսընն ըսած է որ, Տանթէ գրելու համար Տանթէ մը պէտք էր։ Իսկ Սըր Հէնրիի կնոջ ուրախութեանը մասին ալ Սարտուի խօսքը մէջ կը բերեմ։ Երբ իրեն հարցուեցաւ որ ինչո՞ւ ծիսական մէջ ալ չի ներկայանար. «Միայն մէկ մարդ մը կայ որ կրնայ Բօպէրտի և Տանթէի դերերը կատարել, այն ալ Սըր Հէնրին է»։

Իրաւ է որ երկար գրեցի այս մասին սակայն կը խոստանամ չգրել այսօրինակ նիւթի վրայ մինչեւ որ Մամամամ Սառա Պէռնար Լոնտոն գայ by the way։ Մամամ Պէռնար Լոնտոն կը հասնի Յունիս 15ին Տէքսէլ «Սաֆօ»յաքը որ Մրս Օլկա Նեդտրսոյ այնքան յաջողութեամբ ներկայացուց անցեալ տարի։

ՍԲՕՐԹ-ՄԷՆ

ԱՏԵՐԴԻՒՂԻ մեր մեծայարգ բաժանորդներէն կը խնդրենք որ հաճին մեր գործակալ Սարգիս աղա Քիպարեանի դիմել իրենց թերթերը ստանալու համար, եղած նոր կարգադրութեան համաձայն։

Շիտակը ըսելով եկեղեցին և թատրոնը իրարու հետ խառնոր կը համեմատին. տակաւին, որպէս վրայ նստած է և չըսելու ըլլամ չըլլար, Զատիկը եկու անցաւ, նոյնպէս նաև Նոր Կիրակին, կանանչն ալ. տակաւին Տէր Գրիգորեան պիտի գայ Մանչէսթրէն պատարագ ընելու, ամէնը ամենը տարին երկու անգամ պիտի գան, ան ալ հազարներէ կ'ընտրեն հրաւէրի կ'սպասէ եղեր որ գայ։ Եթէ Քէշոդիկ փոխան այդկուութեան կրնա ապրիլ Ս. Զատիկը չնորհաւորած չըլլար և եթէ Լոնտոնի Հայ գաղթականութեան նահապետը կարմիր հաւկիթ մը չտար, մեզ Հայերուս, Զատիկ ըլլալն ալ բոլորովին պիտի անգիտանայինք։ Տէ՛ս Յունները ալ միայն պասարագ կ'ընեն այլ կիրակիներ հաւկիթ իսկ կը բաժնեն կոր եկեղեցին այցելող ժողովուրդին։ Մանչէսթրի Նախագահ-ատենապետը Տէր Սահակ քահանան, թէև ամէն գալուն կը գանգատէր որ ծախքը չկրնար կար հանել ետ. ետ., նոյնէն ամէն տարի կանոնաւորաբար կուգար և միշտ ժողովուրդին հրաւէր կը զրկէր և ոչ թէ ժողովուրդին հրաւէրին կ'ըսպասէր։

Յուսամ որ յաջորդ նամակաս կարենամ գրել որ Ս. պատարագի արարողութիւնը տեղի ունենայ իր սովորական չքով ետ. ետ, ուր նաև կը խոստանամ ընդարձակապէս գրել Լոնտոնի Հայ գաղութին մասին։

Իսկ Սբօրթ-մէնն անունը արժանորէն գործածելու համար, կարծեմ պարտաւոր եմ քիչ շատ ամէն անգամ գրելու քանզիլիական sportի մասին, այս անգամ ամէնէն կարեւոր սբօրթը տեղի ունեցաւ Մայիս 1ի առաւօտուն, և զոր չահեցաւ Սակարանի անդամներէն մէկը։ Այդ խաղն էր (Long walk) (տարը հայերէնը Տիկին Ս. Թէոդիկին հարցուցէք)։ Ձեմ գիտեր ձեզմէ ո՛վ պիտի համաձայնէր 52 1/4 մղոն քալել առաւօտուն կանուխ, պայմանաւ որ 9 ու կէս ժամ մը մէջ լմնցնել, այդ պարագային մէջ գիտնալու էք որ քիչ մը նստիլ յդնութիւն առնել կամ սիկարայ մը ծխել չկայ։ Վերջապէս սակարանի անդամներէն 87 հոգի, բոլորն ալ ճեզդմեճ, առաւօտեան 6 ու կէսին սկսան, Թափառական Հրեայի քալէ քալէն, սակայն անուղղմէ միայն վեց հոգի կրցան ծովեզերք հասնիլ, կէս ճամբայէն 65 հոգի ետ դարձան, տունը բան մը մոցածի պէս. անձրեւը, ցեխը, զաւխիրը և ոչ իսկ բան մը կասկածելի վեց ճշմարիտ սբորթմէնները. առաջին մրցանակը որ ոսկի ժամացոյց մ'էր 50 ոսկիոց, չահեցաւ Մր. Գրօսոր վազքը կատարեց 9 ժամ 30 վայրկեան և մէկ երկրորդի մէջ. իսկ մնա հինգը իրարմէ հինգ վայրկեան վերջը։ Առաջին մրցանակէն զատ նաև առաջին երկրորդ և երրորդները չահեցան ոսկի մէդալներ, իսկ մնացած երեքը միայն արծաթէ մէդալներով գոհացան։

ՍԲՕՐԹ-ՄԷՆ

«ՄԱՆԶՈՒՄԷ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ

ՔԱՍԻՄ 121

ԿՆՃՈՒՈՏ ՀԱՆԳՈՒՑ Մը

ՎԷՊ

ՏԵՂԱԿԱՆ-ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ ԿԵԱՆՔԷ

ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՍ

ԺԱ.

Սարգիս այսչափ մը զգացնելէ ետք այլ ևս չպնդեց Նորածինը Մելինէին քովէն հեռացնելու առաջարկին վրայ և մէկ երկու օր այդ մասին բնաւ չխօսեցաւ քեռորդիին հետ։ Թշուառ մայրը լուռած, խելայեղած էր գրեթէ, վասն էր որ եթէ անմիջական վտանգ մը չկենար, մօրեղբայրը ասանկ անդութ առաջարկ մը պիտի չընէր իրեն, միւս կողմէ սակայն այնչափ պաշտած պրսին հատորէն չէ թէ բաժնուիլ, չէ թէ զայն ուրիշի մը յանձնել, այլ ասանկ անգթութեան մը վրայ երեւակայելն իսկ սարսուռ կ'ազդէր իրեն։

Մելինէի այս վիշտը կը գերազանցէր մինչեւ հիմա կրած տառապանքներուն ամէնքն ալ, ո՛չ գիշերը կրնար ժամ մը քնանալ, ո՛չ ալ ցորեկները հանգիստ ունէր։ Ամէն անգամ որ պէպէքին երեսը նայէր անկէ բաժնուելու, զայն ուրիշի մը յանձնելու դառն պարագան կը ներկայանար աչքին ու կսկիծէր աղի արցունք թափելով համբուրել, գգուիլ ու կուրծքին վրայ սղմել զաւակը, անկէ լիովի կարօտառնելու զգացումով։ Ախ, ո՞րչափ երջանիկ պիտի ըլլար, եթէ թող տային որ աղջիկը քովն առած առանձին ապրէր ու ամբողջ կեանքը անոր նուիրէր։ Սիրայօժար պիտի հրաժարէր բոլոր հարստութիւններէն եթէ զինքը հետապնդողներ ասանկ առաջարկ մը ներկայացնէին։

Մէկ քանի օր ետք անգամ մ'ալ, կրկնեց Սարգիս իր նախկին առաջարկը, այս անգամ քիչ մ'ալ սպառնալիք աւելցնելով,

—Իմ պարտականութիւնս ամէն բան խօսիլ էր, ըսաւ. դուն փառք Աստուծոյ, ուրիշներուն խրատին պէտք չունիս, աղէկն ու գէշը զանազանելու համար. ասկէ ետք ա՛լ դուն գիտես, ես մայր մը զաւակէն բաժնել ստիպելու չափ անսիրտ չեմ, բայց որչափ որ կը կարծեմ, այս պէպէքը սիրելը զայն ապահով տեղ մը պահելն է, այնպիսի տեղ մը, ուր զայն մեծցնողներ իսկ չգիտնան թէ որո՞ւ զաւակ է և ի՞նչ ընտանիքի կը պատկանի։

—Բայց ի՞նչպէս կրնայ ըլլալ ատ, հարցուց Մելինէ. գիցուք թէ մէկու մը յանձնեցինք պէպէքը, անիկայ պիտի չկենա՞ քրքրելի որու զաւակ ըլլալը հասկնալու։

—Ի՞նչուդ պէտք. ատ պարագան ինծի ծգէ դուն. անոնց ամէնքը անանկ մը կը կարգադրեմ ես որ ո՛ և է վտանգ գոյութիւն չկրնար ունենալ այլ ևս։ Վստահ եմ որ աղէկ մը մտածելէ ետք, դուն ալ պիտի համոզուիս ըսածիս ճշմարտութեանը. աղջկան կեանքը մեր քովէն աւելի ապահով պիտի ըլլայ իր ծծմայրին քով, որուն առատ դրամ պիտի վճարենք. մենք զինքը պիտի ճանչնանք առանց մեր ո՛վ ըլլալը անոր հասկցնելու, դուն ալ պիտի կրնաս ուզած ատենդ երթալ զաւակդ տեսնել։ Ասոր մէջ անյաղթելի դժուարութիւն մը չեմ տեսներ ես, մանաւանդ երբ գիտեմ որ պէպէքը մեր քով ապրելով, ամէն վայրկեան վտանգի մէջ պիտի գտնուի հօրդ նորատաց ազգականներուն կողմէ։

—Աստուա՛ծ իմ, Աստուա՛ծ իմ որչափ դժբախտ եմ գոչեց Մելինէ ոտքի ելլելով, ու սենեկին մէջ երթեւեկելով, փոքրիկ մխիթարութիւն մը իսկ շատ կը տեսնեն ինձ։

—Զիլերդ հանդարտեցուր Մելինէ, ըսաւ Սարգիս խիստ գոհ մնալով քեռորդիին ցոյց տուած համակերպութենէն. քաշելիք տառապանքդ օր մը իսկ պիտի չտեւէ, աչքովդ պիտի տեսնես զաւակիդ հանգստութիւնը և պիտի չի զղջաս այսչափ հոգ ընելուդ համար։

—Աստուած բերէդ լսէ մօրեղբայր, հառաչեց կինը, բայց կը վախամ որ չեմ կրնար դիմանալ այս ծանր բաժանումին։

—Սանեսէին աղջիկս, տեղն ի տեղվոյն ամէն օր լուր պիտի առնես զաւակիդ վրայ, ուզած ատենդ ալ պիտի տեսնես։ Հիմա առանց ժամանակ կորսնցնելու պէտք է պատրաստութիւն տեսնենք։

—Ի՞նչ, հիմա՞ կուզես հեռացնել քովէս զաւակս, ադ անկարելի է։

—Շատ աղէկ, վաղը ուրեմն։

—Վաղն ալ չըլլար, գոնէ քիչ մը ժամանակ ձգէ որ կրցանամ մօրեղբայրս, ըսաւ թշուառ մայրը պատասխանելով ու զաւակը գգուելով։

Դժուարութեան ամէնէն մեծ մասը հարթուած էր. Մելինէ բամբասելու որոշումը տուած էր, կը մնար աղջիկը ձեռքէն առնելու ժամը որ բնականաբար խիստ յուզումնալից պիտի ըլլար։ Անկէ առաջ տակաւին, աւելի անդրադարձնելու գործողութիւնն մը պէտք էր որ ժամանակի կը կարօտեր. ուստի դիմեցին սկզբնաւորութիւն մը ընելու փափկութեամբ։

—Հիմա դուն նամակ մը պիտի գրես, Մելինէ, ըսաւ։

—Որո՞ւ պիտի գրեմ, հարցուց Մելինէ չկրնալով նշանակութիւն տալ այս անակնկալ առաջարկին։

—Նամակը Լոնտոնի Անգլիական Պանքային պիտի գրես ոք Ռ... դրամատան Գ. Պոլսոյ մասնաճիւղին հրաման ընէ ամսական տասը ոսկի վճարելու անձի մը՝ երբ մատուցը ինքքով կնքուած ընդհատիր մը ներկայէ. ասկէ զատ պէտք է խնդրել որ նոյն անձին վճարէ նաև մէկ անգամէն հարիւր ոսկի։

—Հաւատայ որ բան մը հասկցած չեմիր ատ բոլոր ներդրդ, ըսաւ մանկամարդ կինը ուսերը թօթուելով։

—Զհասկցուելիք բան մը չկայ ընտանիքներուս մէջ. այն ընտանիքը որուն պէպէքը պիտի յանձնենք, պիտի ունենան այս հարիւր ոսկիի բացարիկ գումարն ու տասնչորեակ նպիտ ամսականը, իր հետ այսչափ հարստութիւնը բերող պէպէքը մը կարծեմ սարդի նման կը պաշտուի ամէն ընտանիքի մէջ։

բար խիստ յուզումնալից պիտի ըլլար։ Անկէ առաջ տակաւին, աւելի անդրադարձնող գործողութիւն մը պէտք էր որ ժամանակի կը կարօտեր. ուստի դիմեցին սկզբնաւորութիւն մը ընելու փափկութեամբ։

—Հիմա դուն նամակ մը պիտի գրես, Մելինէ, ըսաւ։

—Որո՞ւ պիտի գրեմ, հարցուց Մելինէ չկրնալով նշանակութիւն տալ այս անակնկալ առաջարկին։

—Նամակը Լոնտոնի Անգլիական Պանքային պիտի գրես ոք Ռ... դրամատան Գ. Պոլսոյ մասնաճիւղին հրաման ընէ ամսական տասը ոսկի վճարելու անձի մը՝ երբ մատուցը ինքքով կնքուած ընդհատիր մը ներկայէ. ասկէ զատ պէտք է խնդրել որ նոյն անձին վճարէ նաև մէկ անգամէն հարիւր ոսկի։

—Հաւատայ որ բան մը հասկցած չեմիր ատ բոլոր ներդրդ, ըսաւ մանկամարդ կինը ուսերը թօթուելով։

—Զհասկցուելիք բան մը չկայ ընտանիքներուս մէջ. այն ընտանիքը որուն պէպէքը պիտի յանձնենք, պիտի ունենան այս հարիւր ոսկիի բացարիկ գումարն ու տասնչորեակ նպիտ ամսականը, իր հետ այսչափ հարստութիւնը բերող պէպէքը մը կարծեմ սարդի նման կը պաշտուի ամէն ընտանիքի մէջ։

Շիտակը ըսելով եկեղեցին և թատրոնը իրարու հետ խառնոր կը համեմատին. տակաւին, որպէս վրայ նստած է և չըսելու ըլլամ չըլլար, Զատիկը եկու անցաւ, նոյնպէս նաև Նոր Կիրակին, կանանչն ալ. տակաւին Տէր Գրիգորեան պիտի գայ Մանչէսթրէն պատարագ ընելու, ամէնը ամենը տարին երկու անգամ պիտի գան, ան ալ հազարներէ կ'ընտրեն հրաւէրի կ'սպասէ եղեր որ գայ։ Եթէ Քէշոդիկ փոխան այդկութեան կրնա ապրիլ Ս. Զատիկը չնորհաւորած չըլլար և եթէ Լոնտոնի Հայ գաղթականութեան նահապետը կարմիր հաւկիթ մը չտար, մեզ Հայերուս, Զատիկ ըլլալն ալ բոլորովին պիտի անգիտանայինք։ Տէ՛ս Յունները ալ միայն պասարագ կ'ընեն այլ կիրակիներ հաւկիթ իսկ կը բաժնեն կոր եկեղեցին այցելող ժողովուրդին։ Մանչէսթրի Նախագահ-ատենապետը Տէր Սահակ քահանան, թէև ամէն գալուն կը գանգատէր որ ծախքը չկրնար կար հանել ետ. ետ., նոյնէն ամէն տարի կանոնաւորաբար կուգար և միշտ ժողովուրդին հրաւէր կը զրկէր և ոչ թէ ժողովուրդին հրաւէրին կ'ըսպասէր։

Յուսամ որ յաջորդ նամակաս կարենամ գրել որ Ս. պատարագի արարողութիւնը տեղի ունենայ իր սովորական չքով ետ. ետ, ուր նաև կը խոստանամ ընդարձակապէս գրել Լոնտոնի Հայ գաղութին մասին։

Իսկ Սբօրթմէնն անունը արժանորէն գործածելու համար, կարծեմ պարտաւոր եմ քիչ շատ ամէն անգամ գրելու քանզիլիական sportի մասին, այս անգամ ամէնէն կարեւոր սբօրթը տեղի ունեցաւ Մայիս 1ի առաւօտուն, և զոր չահեցաւ Սակարանի անդամներէն մէկը։ Այդ խաղն էր (Long walk) (տարը հայերէնը Տիկին Ս. Թէոդիկին հարցուցէք)։ Ձեմ գիտեր ձեզմէ ո՛վ պիտի համաձայնէր 52 1/4 մղոն քալել առաւօտուն կանուխ, պայմանաւ որ 9 ու կէս ժամ մը մէջ լմնցնել, այդ պարագային մէջ գիտնալու էք որ քիչ մը նստիլ յդնութիւն առնել կամ սիկարայ մը ծխել չկայ։ Վերջապէս սակարանի անդամներէն 87 հոգի, բոլորն ալ ճեզդմեճ, առաւօտեան 6 ու կէսին սկսան, Թափառական Հրեայի քալէ քալէն, սակայն անուղղմէ միայն վեց հոգի կրցան ծովեզերք հասնիլ, կէս ճամբայէն 65 հոգի ետ դարձան, տունը բան մը մոցածի պէս. անձրեւը, ցեխը, զաւխիրը և ոչ իսկ բան մը կասկածելի վեց ճշմարիտ սբորթմէնները. առաջին մրցանակը որ ոսկի ժամացոյց մ'էր 50 ոսկիոց, չահեցաւ Մր. Գրօսոր վազքը կատարեց 9 ժամ 30 վայրկեան և մէկ երկրորդի մէջ. իսկ մնա հինգը իրարմէ հինգ վայրկեան վերջը։ Առաջին մրցանակէն զատ նաև առաջին երկրորդ և երրորդները չահեցան ոսկի մէդալներ, իսկ մնացած երեքը միայն արծաթէ մէդալներով գոհացան։

ՍԲՕՐԹ-ՄԷՆ

—Այո՛, պատասխան

ԱՐՏԱՔԻՆ

ՌՈՒՍԻԱ ԵՒ ԱՆԳԼԻԱ.—Լորտերու Ժողովին մէջ Լորտ Լէնսդաունի յայտարարութիւնները պարսիկ ծովեզերքին վրայ անգլիական վաճառականութեան մասին, մեծ գոհունակութիւն պատճառած է ոչ միայն Անգլիոյ մէջ, այլ նաև Ամերիկայի մէջ։ Ամերիկեան թերթերը կը յայտարարեն թէ Անգլիա ի դէպս հանեց Ռուսիոյ նպատակները Մանչուրիոյ և հիւսիսային Չինաստանի մէջ, և հիմակ ալ պիտի յաջողի չէզոքացնել ռուսական առեւտրական աղդեցութիւնը Պարսկաստանի հարաւային մասերուն մէջ։ Ասիկա կը ցուցնէ թէ, կ'ըսէ «Սըն», Անգլիոյ քաղաքականութիւնը չէ կորսնցուցած իր կենսականութիւնը, և կը հետապնդի Ռուսիոյ նպատակներուն։

ԷՏՈՒԱՐԴ ԹԱԳԱՒՈՐԻՆ ՃԱՄԲՈՐԴՈՒԹԻՒՆԸ.—Մր. Կիպըն Պաուըլզ Երեսփ. Ժողովին մէջ հարցուց վարչապետ Մր. Պալֆուրի թէ պաշտօնական տեղեկութիւններ պիտի տրուին արդեօք այն մասնաւոր խօսակցութիւններուն վրայ, որոնք տեղի ունեցան Էտուարտ թագաւորին, Բորթուկալի և Իտալիոյ թագաւորներուն, Պապին և Միացեալ Հանրապետութեան Նախագահին միջեւ, ինչպէս նաև Էտուարտ թագաւորին, և այդ զանազան Տէրութեանց արտաքին գործոց նախարարներուն միջեւ խօսակցութիւններուն վրայ։ Վարչապետ Մր. Պալֆուր պատասխանեց.—«Պիտի յիշեցնեմ իմ պատուական բարեկամիս թէ բարեկամական խօսակցութիւնները իրենց մտերմական նկարագիրը կը կորսնցնեն, եթէ պաշտօնական տեղեկութիւններ տրուին անոնց մասին։»—Մր. Պաուըլզ յարեց.—«Պէտք է ուրեմն հետեւցնել թէ այդ խօսակցութիւնները պետական գործերու վրայ չեն դարձած։» Վարչապետը.—«Ի կարգ կը հրաւիրեմ զձեզ։»

* * * Բարիզի անգլիական դեսպանը Մ. Լուպէի այցելելով իր Վեհապետին հրամանաւ, կրկնեց Էտուարտ Է.ի գոհունակութիւնը Բարիզի մէջ թագաւորին ընակութեան առթիւ։ Նախագահը շնորհակալութիւն յայտնեց։

* * * Մ. Տէլքասէ Ֆիկարոյի թղթակցին յայտարարեց թէ Անգլիոյ թագաւորին այցելութիւնը կատարեալ յաջողութիւն մը եղաւ Մանչի երկու կողմերն ալ։ Ռուսական, իտալական, անգլիական, սպանիական և բորթուկէզ մարտանաւերուն ներկայութիւնը ափրիկեան ֆրանսական գաղութին առջեւ, ամերիկեան նաւախումբին ներկայութիւնը Մարսիլիոյ առջեւ, և վերջապէս Էտուարտ թագաւորին այցելութիւնը Բարիզ, անգամ մը ևս ապացուցին թէ Եւրոպայի մէջ կը գնահատուի ֆրանսական քաղաքականութիւնը, որ շատ պարզ և ուղիղ է։ «Ինչպէս կ'ըսէի քանի մը շաբաթ առաջ Երեսփ. Ժողովին մէջ, ռուսական զինակցութիւնը մեզի համար մեր բոլոր արտաքին աշխարհավարութեան անփոխոխելի խարիսխը և առանցքն է։ Բայց այս զինակցութենէն զատ, որով նուիրացած ենք, տրամադիր ենք Եւրոպան յի մէջ նպաստել շահերու և այլգաղութիներու մերձեցումներուն։ Մենք Անգլիական և բարոյական հաւասարակշռութեան տարր մըն ենք և պիտի մնանք։ Եւ այս գաղափարներուն կը ծառայեցնենք մեր ազգային ուժերը։ Օտար կառավարութիւնները հասկցած են զայս, և ուրախ ենք։ Այնպիսի ժամանակի մը մէջ երբ ամէն օր կը մեծնայ անտեսական շահերուն կարեւորութիւնը, ա՛յն աստիճան որ երբեմն կը տիրապետեն քաղաքական շահերուն, և կ'որոշեն զանոնք, աւելորդ է ծանրանալ ա՛յն կէտին վրայ թէ ո՛րչափ օգտակար է Միութեան և Անգլիոյ համար բարի դրացիի անկեղծ յարաբերութիւններ հաստատել, որով իրենց վաճառականութիւնը կը շահի։ Ասոր համար թէև դրական համաձայնութեան և պայմանագրութիւններու պէտք չկայ, սակայն պէտք է որ երկու ժողովուրդները բարի կամեցողութեան մթնոլորտի մը մէջ ապրին, որ աւելի պիտի դիւրացնէ խնդիրներուն կարգադրութիւնը աշխարհի ո և է մասի մէջ ուր երկուքը շահեր ունենան։ Էտուարտ թագաւորին ճամբորդութիւնը նպաստեց այս մթնոլորտը ստեղծելու։ Ուրախ եմ հաստատելով այս կէտը։»

ՄԱՆՉՈՒՐԻՈՅ ԽՆԴԻՐԸ.—Ճարտնի մէջ կազմակերպած ազդային միութենական կուսակցութիւնը հեռագրեց չինացի փոխարքաներուն որ անմիջապէս Մանչուրիա բացուի արտաքին վաճառականութեան առջև, և կարելի եղածին չափ շուտ դուրս եկեն Ռուսները։ Կը խնդրեն նաև Մանչուրիոյ մէջ նոր երկաթուղիի մը շինութիւնը որ ձգտնցներէ, Ամերիկացիներէ և Անգլիացիներէ կազմուած սէնտիքայի մը յանձնուի։ Ճարտն հասած հեռագիրներ կը յայտնեն թէ Ռուսիա բնաւ Մանչուրիայէն դուրս եկած չէ, հակառակ պաշտօնական զեկուցումներու։

* * * Չինական Թուրքաստանի կառավարիչը կը հեռագրէ Բեքին թէ հակառակ իր բողոքներուն Ռուսները հեռագրական անկախ վարչութիւն մը հաստատած են այդ երկրին մէջ։

* * * Ամերիկացիք որոշած են հաւաք չընծայել ռուս դիւանագէտներուն հերքումներուն և ապահովութիւններուն ի մասին Մանչուրիոյ։

ԹՐԱՆՍՎԱԼԵԱՆ ՓՈԽԱՌՈՒԹԻՒՆ.—875 միլիոն ֆր.ի Թրանսվալեան փոխառութիւնը հրապարակ հանուեցաւ Անգլիոյ Պանքային կողմէ։ Կառավարութիւնը առ այժմ հրապարակ կը հանէ միայն այս գումարին վեց եօթներորդը, այսինքն 750 միլիոն ֆր., մնացեալը ապագային պիտի հանուի։ Տոկոսին սակն է 3 %, բայց 100 ֆր.նոց թղթը 100 ֆրանքէն կը ծախուի։ Փոխառութիւնը վճարելի է 50 տարուան մէջ։ Կառավարութիւնը երաշխաւորած է թէ՛ տոկոսը և թէ՛ դրամագլուխը։ Անգլիոյ պանքային առջեւ անցեալ օր արտասովոր ոգեւորութիւն մը կը տիրէր։ Հասարակութիւնը կիչէնրուն առջեւ խոնուած էր թուղթ գնելու համար։ 750 միլիոն ֆր. քան եւ չորս ժամուան մէջ քսանպատիկ ստորագրուեցաւ։ Երբ դռները բացուեցան, մինչեւ 2,500 հոգի գրասենեակները լեցուեցան, սակարանի մարդիկ, միջնորդներ, վաճառականներ, սեղանաւորներ, յանձնակատարներ, ամէն տեսակ ներկայացուցիչներ։ Սաստիկ անձրեւ կը տեղար, բայց ո՛չ մէկուն հոգն էր, բազմութիւնը երթալով կ'աւելնար։ Պանքային պաշտօնեաները չուարած էին այս մարդոց առջեւ, որոնցմէ ոմանք գվարակ ալ դրած չէին, և անկարգ հագուստ կապուտով կը ներկայանային։ Փոխառութեան նոր թուղթերուն վրայ ակնարկ մը նետելու համար, մինչեւ իսկ 25 ֆր. պարզեւ առաջարկողներ եղան առաջին անգամ դուրս ելնողներուն։ Բազմութեան մէջ մտած էին նաև քանի մը քսակահատներ, որոնք աղէկ օր մը անցուցին։ Նոյն իրիկուն իսկ թուղթերը մէկ ֆր. վրայ դրին։ Սառորագրողներուն մէջ կան նաև բազմաթիւ օտար դրամատէրներ։ Այս թրանսվալեան փոխառութիւնը պիտի գործածուի հետեւեալ կերպով.—37 միլիոն 500,000 ֆր.ը պիտի յատկանայ պետական գանձուն։ Օրանժի և Թրանսվալի փոխ պիտի տրուի 75 միլիոն ֆր. արջառ ևն. գնելու համար։ 12 միլիոն 500,000 ֆր.ն՝ ալ պիտի յատկանայ Պոէրներուն իրենց հայրենիքը դառնալու ծախքերուն։ 50 միլիոն ֆր. պիտի տրուի իբրեւ վնասուց հատուցում Բարեյուսոյ և Նաալի հաւատարիմ հպատակներուն։ 62 միլիոն 500,000 ֆր. ալ թրանսվալեան 5 % հին պարտքին քոնվէրսիոնին համար։ 75 միլիոն ալ պատերազմական նախարարութեան, որ իր գանձէն վճարեց զինուորներուն։ Փոխառութեան մնացեալ մասը, 237 միլիոն 500,000 ֆր.ը պիտի գործածուի հետեւեալ կերպով.— 125 միլիոն երկաթուղիներու համար։ 62 միլիոն 500.000 գաղթականութեան պէտքերուն, և ջուրի ճամբաներուն, հանրօգուտ շինութիւններու, խճուղիներու համար՝ ալ 50 միլիոն ֆր.։

ՀԱՅԻՆ ԳԻՆԸ ԲԱՐԻԶԻ ՄԷՋ.—Հայկին գինը նորէն բարձրացաւ Բարիզի մէջ։ Արուարձանէ արուարձան կը տարբերին գիները։ Բարձր դասու տուներու մէջ սպառած չորս լիպրանոց հացը, որ 70 սանթիմ կ'արժէր, հիմա 85 սանթիմ կ'արժէ։ Գործաւորական կեդրոններու մէջ գինը 5 սանթիմ բարձրացած է չորս լիպրանոց հացին համար։ Աղքատ ընտանիքներուն մէջ այժմէն զգալի եղած է այս սղութեան արդիւնքը։ 1898էն ի վեր հացը ա՛յսքան սղած չէր Բարիզի մէջ։ Զանազան պատճառներ կան։ Մէկ կողմէն ալիւրը սղած է, միւս կողմէն տեսակն ալ աւելցուած է։ Ասկէց զատ, հացագործ վարպետները իրենց գործաւորներուն աւելցէքները բարձրացուցած են, որպէսզի անոնք աշխատութենէ չխուսափին։ Կը վախցուի թէ մինչեւ Սեպտ. կամ Հոկտեմբեր, այսինքն մինչեւ նոր հունձքը, սուղ հաց պիտի ուտեն բարիզցիք։

ՂՈՆՏՈՆԻ ԼՈՐՏ ՔԱՂԱՔԱՊԵՏԸ.—Սըր Մարքոս Սամուէլ, իր կինը և աղջիկը, որ այս պահուս Պրիսէլ կը գտնուին, անցեալ օր Լէոբոլտ թագաւորին ներկայացան։ Պալատական կառքերով անգլիական դեսպանատունէն ճամբայ ելան, ուղեկցութեամբ ձիաւոր ոստիկաններու։ Լէոբոլտ թագաւոր ճաշ մը տուաւ ի պատիւ Լորտ-Քաղաքապետին, և ապա սրահին մէջ հաւաքուելով բոլոր հրաւիրեալները, մտերմօրէն խօսակցեցան։

ԲԱՐԻԶԻ ոստիկանութեան վերատեսուչ Մ. Լէբրն երեսփոխանական ընտրելիութեան թեկնածու պիտի ներկայանայ իր ծննդավայրը՝ Մօնպրիսոնի շրջանակին մէջ։

ՄԱՐԲՕՆԻ ՓԱՌԱՒՈՐՈՒՄԸ.—Անթել հեռագրի հարիւր Սիսեօր Մարքոնիի Հռոմի պատուակալ քաղաքացիութիւն տրուեցաւ մեծահանդէս, կապոյտ կը կատարէր Բիլի մօտերը, հանդիպեցաւ խումբ մը նաւատիներու, որոնք աղմիկ մը առած կը սանէին։ Ցոն Ապէլ փորձեց գլխոնքերէն խուսափիլ, բայց անոնցմէ մին հասաւ և զարկաւ։ Ցետոյ ամբողջ խումբը սկսաւ փախչիլ։ Սպան զօրանոց երթալով դէպքը պատմեց իր մեծաւորապային, որ չատ օրինաւոր գտաւ իր վարմունքը։ Բայց Ցոն Ապէլ զգալով որ իր պատիւը արատաւորուած է իրեն վրայ յարձակողներուն անպատիժ մնալովը, անձնասպան եղաւ։

ԻՏԱԼԱՅԻՔ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՄԷՋ.—Իտալիոյ Երեսփ. Ժողովին մէջ երեսփոխան Քիրմէնի տեղեկութիւն ուզեց կառավարութենէն թէ Ամերիկա ինչ պատասխան տուած է Իտալիոյ դիտողութիւններուն՝ երկու Իտալացիներուն ամերիկեան ամբոխին կողմէ սպաննուելուն վրայ։ Արտաքին գործոց խորհրդականը պատասխանեց.—«Ցանցաւորներուն դատավարութիւնը տեղի կ'ունենայ, բայց սպաննուած Իտալացիներուն ազգականներն անգամ, ինչպէս նաև ականատես վկաները լուռ կը կենան։ Ամերիկեան Խորհրդարանը 5000 տոլար քուէարկեց զոհերուն ընտանիքներուն համար, բայց իտալական կառավարութիւնը չատ քիչ կը գտնէ այդ արեան գինը։ Այսու հանդերձ այդ գումարը պիտի տրուի ընտանիքներուն։ Ասիկա արգելք մը չէ որ իտալական կառավարութիւնը խստիւ չբողոքէ դարձեալ ամերիկեան այդ հրապարակային սպանութեան դէմ, մանաւանդ որ յանցաւորները դեռ անպատիժ կը մնան։ Հանդուցեալ Մր. Մաքինլի և Մր. Ռուզվէլդ խստիւ կը դատապարտեն Լինչի այդ գործադրումը, և օրինագիծեր կը գտնուին այս պահուս Ամերիկեան Խորհրդարանին օրակարգին վրայ, այն մտօք թէ այդ տեսակ սպանութիւններու յանդգնողները Դաշնակցային Դատարաններուն առջեւ դատուին։ Թէև քանի մը Նահանգներ կը հակառակին, իրենց անհատական իրաւասութեան ոտնձգութիւն համարելով։ Ամէն տարի քանի մը Եւրոպացիներ Լինչով կը սպանուին Ամերիկայի մէջ, ինչպէս նաև 160 ամերիկացի քաղաքացիներ։ Կը յուսանք թէ ամերիկեան ազգը, որ ինչ ինչ բաներու մէջ քաղաքակրթութեան առաջնորդ մըն է, պիտի ըմբռնէ թէ այդ գարշելի սովորութիւնը քաղաքակրթութեան պատիւ չի բերեր»։

ՕՐԻՈՐԴ ՐՈՒԶՎԷԼԴԻ ԴԱՒԱՃԱՆԸ.—Օրիորդ Ռուզվէլդ իր գարնանային արդուզարդերուն հետ մէկտեղ սկսած է կրել նաև իր հուսկաւոր գաւազանը, զոր գործածելու սկսաւ անցեալ տարի։ Իր գաւազանէն չի բաժնուիր թէ՛ այցելութիւններու ատեն և թէ պտոյտի ժամանակ, իր հաւատարիմ գաւազանը միշտ ընկեր է անոր և ամէնուրեք։ Շնորհիւ այս գաւազանին և իր տարօրինակ արդուզարդերուն, ամերիկեան Նախագահին աղջիկը իրեն վրայ կը հրաւիրէ բոլոր նայուածքները։ Առ այժմ իր սիրական գոյնն է ձերմակը, իր բոլոր զարդերը այն գոյնով են, միայն թէ գլխարկները սեւ են, որոնց վրայէն կը կախուի փետուր մը։ Անցեալ շաբթու ալ բոլորովին սեւեր հագած էր, միլիոնատէր Վանտէրպիլտի այցելութեան գացած ատեն։

ԾՈՎԱՐ ՕՁ.—Նորվեկիան նաւակայի մը նաւապետը, որ Հավր ժամանած է, կը պատմէ թէ Ապրիլ 20ին, էջս օրէ վերջ ժամ 1ին, տեսաւ ծովու ահագին օձ մը, որ ջուրին երեսը կ'ելնէր, իր նաւէն երեք-չորս գրկաչափ անդին։ 8—9 մէտր երկայնութիւն և 50 սանտիմէտր հաստութիւն ունէր, մոխրագոյն էր։ Հրէշը ջուրին երեսէն կը յաղթանար փոքրիկ շարժումներով։ Երբ նաւապետը իր նաւը անոր վրայ ուղղեց, օձը յանկարծ խորասուզուելով անհետ եղաւ։ Նաւապետը կը յայտարարէ թէ օձը ծանօթ օձերէն և ոչ մէկուն կը նմանի, հետեւաբար կենդանաբանական մուզէոնները ի զուր իրարու հետ կը վիճին իրենց հաւաքածոներուն մէջ առասպելական ծովու օձը ունենալու առաւելութեան վրայ։

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՆԻՍ, 10 Մայիս.— Այժմ Վիլֆրանչ գտնուող ամերիկեան նաւատորժիզը մօտոյս վերջը Քիլ պիտի երթայ։ Ծովակալ Քոզդն այս մասին արդէն հրահանգ ստացած է։

ՈՒԱՇԻՆԿԴԸՆ.— Արտաքին գործոց նախարար Մր. Հէյ համոզում յայտնեց թէ Մանչուրիոյ մէջ Ռուսիոյ ընթացքին դէմ միւս Տէրութեանց հետ Ամերիկայի կողմէ միացեալ գործողութիւն մը անհրաժեշտ չէ։ Յայտարարեց թէ Միացեալ Նահանգները առ այժմ սպասողական դիրք մը պիտի բռնեն։

ՀՌՈՄ.— Իտալիոյ թագաւորը Սոֆիայի իտալական ընդհ. հիւպատոս անուանուեցաւ։

ԱԹԷՆՔ.—Լոնտոնէն հեռագիր մը կը ծանուցանէ Ցունաստանի Անտոէ իշխանին նշանախօսութիւնը՝ Պաթենպէրկի Լուի Իշխանին դստեր, Ալիս իշխանուհիին հետ։ (Անտոէ իշխան 21 տարեկան է, իսկ Ալիս իշխանուհին 18 տարեկան։)

ԲԱՐԻԶ.— Մ. Մօրէլ, Բա-տը-Քալէյի երեսփոխան ընտրուեցաւ Մ. Թրրիւիի տեղ որուն ընտրութիւնը չէր վաւերացուած։

—Ֆէրտինանտ իշխան ուղղակի Սոֆիա դարձաւ։

ՈՒԱՇԻՆԿԴԸՆ.—Ռուսիոյ դեսպանը յայտարարեց Մր. Հէյի թէ իր կառավարութիւնը նախատնք մը պիտի նը-կատէ Մանչուրիոյ ռուսական գրաւման վրայ քննութիւն մը կատարելու պահանջումը։

ՀՌՈՄ.—Թագաւորն ու թագուհին վազը Ֆիրէնցա պիտի երթան և ապա Վենետիկ։

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ

ԻԶՄԻՐԻ ԿԵԱՆՔԷՆ

(Թղթակցութիւն «Մանզումէ»ի)

ԻԶՄԻՐ, 25 Ապրիլ

Անցեալ 20ին կիրակի օր քաղաքիս արուարձաններէն Մինէ-Մէնի Ս. Սարգիս եկեղեցիին ծանանմութիւնը ըլլալուն թէ Իզմիրէն և թէ ուրիշ տեղերէ յատուկ կառնսումբերով բարեպաշտ ժողովրդեան խուռն բազմութիւն մը եկած էր յիշեալ եկեղեցին ներկայ գրտնուելու համար հանդիսաւոր պատարագին զոր մատոյց տեղիս քահանաներէն Արժ. Տ. Մկրտիչ քհնյ. Ալաչեան, որ աւուր պաշտօնի քարոզ մըն ալ խօսելով հոգեւորապէս մխիթարեց բարեպաշտ ժողովուրդը։ Այս առթիւ չմոռնանք ըսել թէ տեղին Թաղ. Խորհուրդը թէև հրաւիրած էր Ամեն. Ս. Առաջնորդ հայրը, սակայն դժբաղդաբար իր ծանօթ հիւանդութեան պատճառաւ չկրցաւ ինք անձամբ պատասխանել այս հրաւէրին։ Ս. Պատարագէն յետոյ ուխտաւորները պահ մը քաղաքին պարտէզները քայլելով, իրիկուան մօտ նոյն կառնսումբերով վերադարձան իրենց տեղերը գեղեցիկ տպաւորութեան մը տակ։

* * *

Տեղւոյս Հոգ-Որբանոցի ընկերութիւնը—որուն պիւտճէն շատ անձուկ վիճակի մէջ կը գտնուի այս օրերս—յատուկ պաշտօնագրով մը տեղեկագրած է Պատրիարքարան թէ, Ս. Պատրիարք Հօր կողմանէ ընդունուած այն տասը որբերուն տարեկան 50 ոսկիի գումարը զոր ասկէ առաջ ամէն տարի կանոնաւորապէս կը վճարէին Մանչէսդրի ազգայինք, այս տարի անայլայլ պատճառներով չէ վճարուած։ Այս առթիւ չենք դիտեր թէ Պատրիարքարանը ինչ կարգադրութիւններ պիտի ընէ այս մասին։

* * *

Ամեն. Մելքիսեդեկ Ս. Առաջնորդ Հայրը շնորհաւորական հեռագիր մը ղրկած է Կիլիկիոյ Ս. Կաթողիկոսին անոր օծմանը առթիւ։

Ուրախութեամբ կը լսենք որ Տիկին Իփլիքճեան Ս. Զատկի ոծնին առթիւ՝ 25ական պարկ ալիւր ղրկած է Ներսէսեան որբանոցին և Ազգ. Հիւանդանոցին, երախտապարտ թողով այս կրկին հաստատութիւններուն տակ պատսպարուողները։

* * *

Նախորդ տարիները պիտի գերազանցէ այս տարուան Ս. Յովհաննէսի ոծնին դէպի Եփեսոս կատարուելիք ուխտագնացութիւնը (Ապրիլ 27 կիրակի)։ Ուխտաւորները երէկուընէ սկսան մեկնիլ յատուկ էքսբրէսներով։

Ս. ԵՐԿԱՆԵԱՆ

ՄԱՐՏԻԿ ԷՖ. ՅԱԿՈԲԵԱՆ

ՈՒԽՏԱԳՆԱՑՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Երուսաղեմէն կը գրեն մեզ.

Կ. Պոլսէն գրուած էր թէ Կ. Պոլսոյ մեծահարուստ սեղանաւոր վաճառականներէն Յովհաննէս էֆ. Յակոբեանի որդին Մարտիկ էֆ. իր ամուսնին հետ ուխտի կուգայ Ս. Երուսաղեմ, որուն պէտք է անունին ու դիրքին արժանի ընդունելութիւն մը ընել։ Այսչափ մը հակցուելէ ետք ալ պատրաստութիւնները սկսան վանքին մէջ. սենեակներ մաքրուեցան, կահեր նորոգուեցան, ներկուեցան, անկողիններ, սպասներ յարդարուեցան, վերջապէս կատարուեցաւ ինչ որ պէտք էր արժանաւոր ընդունելութիւն մը ընելու յարգուած ուխտաւորի մը՝ որ հարկաւ մեծաքանակ դարպաս մը պիտի վճարէր վանքին։ Դժբախտաբար սակայն ուխտաւորը չէր երեւար. հիւրընկալ վարդապետը ամէն օր հեռագիրի կ'սպասէր Եաֆայի վանքին տեսուչէն որ կը յայտնէր Մարտիկ էֆէնտիի աւետաբեր գալուստը հեռագրելու։ Վերջապէս ալ յուսահատած՝ մեծահարուստ ուխտաւորը ողջունելէ, մեր բերնին ջուրերը կը վազցնէինք Եւրոպացի ֆրէօսաշրջիկ միլիոնատէրներուն առատաձեռնութիւնը դիտելով, որոնք Լատինացւոց վանքը իջեւանած՝ առատութեամբ նուէրներ կը բաշխէին։ Այս զբօսաշրջիկները օր մ'ալ մեր վանքը այցելեցին և Պոլսեցի մը որ բերանաբաց կը դիտէր զանոնք, յանկարծ զբօսաշրջիկներու մէջէն զոյգ մը մատնանիշելով,

—Ինչ բարեբախտութիւն, գոչեց, Մարտիկ էֆ. Յակոբեան ամուսնին հետ։

Մարտիկ էֆ. Յակոբեա՞ն. ոչ ոք կրնար հաւատալ. այն բարի ուխտաւորը որուն համար այնչափ պատրաստութիւններ տեսնուած էին, կարելի՞ էր որ իբր պարզ զբօսաշրջիկ եկած ու Լատինացւոց վանքը իջեւանած ըլլար. անպատճառ սխալած էր Պոլսեցին։

Զբօսաշրջիկները սկսան քննել եկեղեցին ու վանքը, որոնց հետ նաև հիացական քննութիւններ կ'ընէր ակնարկուած զոյգը միշտ գաղղիերէն բառերով ու ձեւերով։ Այսչափ բացայայտ օտարականի մը ո՞վ կրնար Մարտիկ էֆ. տիտղոսը տալ. բայց Պոլսեցին վատահ իր գիտցածին, ուղղակի զոյգին մօտեցաւ ու յատակ Հայերէնով մը,

—Ուխտդ ընդունական Մարտիկ էֆ. գոչեց.

Զբօսաշրջիկը թէեւ շատ գոհ չէր երեւար այս պաղ անակնկալէն, սակայն վերջապէս չկրնալով աւելի եւս պահել պաղարիւնութիւնը։

—Ձեզի միշտ պահապան պատասխանեց Հայերէն.

Ալ կրնաք բացատրել միթքանութեան խնդութիւնը. մեծայարգ ուխտաւորը գտնուած էր, որ անմիջապէս մեծ հանդէսով առաջնորդուեցաւ Ս. Պատրիարք Հօր քով, որ իրենց պատիւին արժանի ընդունելութիւն ընելով ցուցայտնեց ասանկ լաւինացուոյ վանքը իջնալնուն և իբր զբօսաշրջիկ միայն մեր վանքը այցելած ըլլալնուն համար։

Մարտիկ էֆ. քիչ մը տեսակցելէ ետք, Ս. Պատրիարք հօր դիմումին վրայ՝ բարեհաճեցաւ ՀԻՆԳ (5) ոսկի դարպաս տալ մեր վանքին առատաձեռնարար, և մեր կողմէ քաղցր տպաւորութիւն մը ձգելով ամէնուս վրայ։

Ս. ՊԱՏՐԻԱՐՔ Հայրը կիրակի օր այցելութիւն տուաւ Տ. Բարթուղիմէոս Սրբազանի։

Տ. ԲԱՐԹՈՒՂԻՄԷՈՍ Սրբազան հեռագրով շնորհաւորած ըլլալով, Կիլիկիոյ Ս. Կաթողիկոսին օծումը, Ն. Օծութիւնը հեռագրով շնորհակալութիւն յայտնեց։

ԱՅՆ ՕՏԱՐԱԿՐՕՆ բարերարը, որ, ինչպէս արդէն գրեցինք, կը սատարէր երգիծաբան Հաճեանի չորս-հինգ տարիէ ի վեր, և բաց ի բացառիկ նուէրներէ, ամսական հինգ ոսկի յատկացուցած է անոր, երգիծաբանին մահուանէն ետքը երեք ոսկի ամսական յատկացուցած է հանգուցեալին ծեր քրոջը։

ԿԷՏԻԿ-ՓԱՇԱՅԻ նոր ընտրուելիք Թաղ. Խորհրդի ընտրողական ժողովը նախագահութեամբ Տ. Գնել Վրդ. Գալէմքեարեանի, կազմուած է նախորդ Խորհրդի անդամներէն և թաղեցի հեռուեալ անձերէն.— Տեարք Մարտիրոս Էքսէրճեան, Կարապետ Մաղուլեան, Նիքոթ Պարոնեան, Գալուստ Եկէնեան և Կարապետ Փափազեան։ Ընտրողական ժողովը երէկ իրիկուն դարձեալ նիստ գումարելով խորհրդակցութիւններ կատարեց։

ՍԱՄՍՈՆԻ Կրօն. և Բաղաք. Ժողովներուն ընտրութիւնը տակաւին կատարուած չըլլալով, Վիճակը մէկ քանի ամիսներէ ի վեր զուրկ մնացած է գաւառական վարչութենէ։ Գաւառ. Ժողովին երկու անդամներուն ընտրութեան մասին թերթ ու դէմ կարծիքներն ալ դեռ վերջ չեն գտած, վասնզի այդ խնդիրը որ նկատողութեան պիտի առնուէր Գաւառ. Ժողովին կողմէ, մինչև ցարդ հակառակ Առաջնորդարանի ըրած դիմումներուն, Ժողովը դեռ չէ գումարուած և Առաջնորդ Տ. Յակոբ Եպս. Աշոտ կը վարէ տեղւոյն գործերը։

ԲԱԼՈՒԻ առաջնորդական ընտրութեան եռանուն ցանկը ղրկուեցաւ Պատրիարքարանէն,

ԱՅՍՕՐ Կրօնական Ժողովը և վաղը Խառն Ժողովը հրաւիրուած են իրենց շաբաթական նիստերը գումարելու։

ԻՒՆԻՕՆ ապահովագրական ընկերութեան Տնօրէն Սիմոն էֆ. Դայսէրպայ դրասենեակին առանին գանձարանէն 23.71 օսմ. ոսկով հասոյթովը՝ հանդանոցի համար 2 հատ Քրէտի Ֆոնսիէ Եգիպտական արծեթուղթ գնուած է թիւ— 101,027 և 215,324։

ԱՅՐԻ Տիկին Էլիզ Շ. Նագդաշեան՝ իր հանգուցեալ ամուսնոյն Շնորհք էֆ. ի յիշատակ անմահացնելու համար ինքնաբերաբար 150 օսմ. ոսկի նուիրած է Հիւանդանոցին յանուն ամենակարեւոր յաւելուածական մէկ մասին չինութեան յատկացնելու համար։

ՊԱԼԱԿԱՍԻԷՆ կը գրեն մեզի թէ Վսեմ. Պարիզի էֆ. Կիւլպէնկեանի ողբացեալ կողակցին Տիկին Վերժինի և Կիւլպէնկեան գերդաստանի ամբողջ ննջեցեալներուն հոգւոյն համար, ապրիլ 20ին մասնաւոր Ս. պատարագ մատուցած և հոգեհանգստեան պաշտօն կատարած է կեսարիոյ առաջնորդ Տ. Տրդատ Եպիսկ. Պալեան, Թալատի Ս. Աստուածածին եկեղեցիին մէջ, ի ներկայութեան խուռն բազմութեան մը։

Պատարագիչ Սրբազանը այս առթիւ քարոզ մը խօսելով դրուատիքը ըրած է Կիւլպէնկեանց բարեհամբաւ գերդաստանին ու վաղամեռիկ Տիկին Վերժինի բարեմասնութիւնները թուելով, Իբրեւ տիպար կին մը օրինակ տուած է ներկայ կիներուն։

Նոյն օրը Առաջնորդ Ս. Հօր յանձնարարութեամբ Կեսարիոյ վիճակին ինչպէս բոլոր շրջակայ վանքերուն և եկեղեցիներուն մէջ նոյնպէս և Պալասիի Ս. Խաչ եկեղեցիին մէջ մասնաւոր Ս. Պատարագ և հոգեհանգստեան պաշտօն կատարած է տեղւոյն Տ. Գրիգոր Քհնայ. Ժամկոչանը որ այս առթիւ քարոզ մըն ալ խօսելով մխիթարութիւն մաղթեր է հանգուցեալին վըշտակիր ամուսնոյն ու պարագաներուն։

* * * Թղթակիցը Պալակասիի ջուրերուն վրայ խօսելով, կ'ըսէ թէ ասկէ քառասուն տարի առաջ ջուրի նուազութեան պատճառով տեղացիները չափազանց կը նեղուէին և սակայն Կիւլպէնկեանց գերդաստանի շառաւիղներէն Բերոբէ աղա Կիւլպէնկեան գեղեցիկ և հաստատ աղբիւր մը շինած էր, ասնոր նորոգութեան համար ալ հաստատուն եկամուտ մը ապահովելով։ Բարերարը ուրիշ բան չէ ուզած ասոր փոխարէն, բայց եթէ տարին անգամ մը մասնաւոր Ս. Պատարագ և հոգեհանգստեան պաշտօն՝ իր ննջեցեալներուն հոգւոյն համար։

Սակայն տեղացիները իր այս փափաքը հաւիւ քանի մը տարի շարունակելով, վերջերս բոլորովին կը մոռնան, այնպէս որ աղբիւրին հաստատ եկամուտը եղող խանութին ալ ուրիշի ձեռք կը մնայ։

Թղթակիցը յոյս կը յայտնէ որ այս զանցառութիւնը պիտի դարմանուի այլ եւս և բարերարին փափաքը պիտի գործադրուի։

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ՄԱՄՈՒԼ.— Արեւելեան Մամուլ շաբաթաթերթի 26 ապրիլ 17րդ. թիւը հրատարակուեցաւ ճոխ պարունակութեամբ. հասը 40 փր. և տարեկան բաժնեգին 50 ղրշ։

Հասցէ Մ. Մամուրեան Որդի, Իզմիր

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿ

Կ. ՊՕԼՍՈՅ

(1903 Ապրիլ 28/11 Մայիս Երկուշաբթի)

ՑՈՐԵՆ

Ձերմակ Ա. լիպրայէն պակաս	6	ղշ.
» Բ. »	6½	»
Մախլութ (խառն) »	7-7¼	»
» (հաճարով) »	7½-7¼	»
Սէրթ էքսթրա, օխան	39-40	փր.
» միջին տեսակ »	36-37½	»

Այսօր ժամանեց 10 վագոն ցորեն։
6 վագոն Զաղրայ լիպ. պակաս 6¼
1000 գրիւ Վարնա » 6¼

ԱԼԻՒՐ

Տեղական քըրմա Ա. պարկը 75 ղշ.
» » Բ. և Գ. » 73-74 »
Օտէսա 3900 պարկ. Ա. 98-105, Բ. 92-95, Գ. 85-87, Դ. 74-76 ղշ.։
Վարնա 4000 պարկ. Ն° (2) 78, գըրմա 74-75 ղրուշ։
Մարիւլիա 600 պարկ կարծր 68 ղշ.
Սամսոն 650 պարկ Ա. 73-74 ղրշ.։

ԹԵՓ

Օխան 20 փարա։

ԳԱՐԻ

Աղէկ տեսակը 11¾-12 ղրշ. գրիւը
Երկրորդ » 11¼-11½ »

ՄԻՍԻՐ

Օխան 25-26½ փարա։

* * *

Ապրիլ 21էն 26 հրապարակի շաբաթական վաճառումներուն ցուցակը.

Ս Ֆ Ի Օ Ն

12 մնտուկ Գոնիա	գին	103.105
3 » Նալրխան		108
2 » Էսկիշէհիր	»	108
3 » Պոլու	»	108
10 » Գարահիսար	»	112
5 » Պիլէճիք	»	110

ԹԻՖԹԻԿ

149 հակ Եօզղատ		14.20
121 » Զօրում		13.20—14.20

ՔԻԹՐԷ

10 հակ Ձերմակ		20¼
13 » Ձերմակ III		17

ՄԱՆԱԾ

Բամպակի հրապարակը որ բաւական ժամանակէ հաստատ և կայուն վիճակ մը ունէր, գարձեալ սկսաւ շարունակական բարձրացումներ կրել։ Անցեալ չորեքշաբթի օր սբօթը 5.64 բէնս էր և այնպէս կը յուսացուի թէ այս վերջին երկու երեք օրուան մէջ դարձեալ փոքր ինչ բարձրացում մը ունեցած ըլլայ։

Հակառակ այս բարձրացման, վաճառականները պէտք եղածին պէս չեն կրնար օգտուիլ, որովհետեւ մինչ ամէն տարի այս ատեն՝ մանածի առեւտուրի ամէնէն բեղուն ժամանակը, վաճառականները չափազանց գործառնութիւն կ'ընէին, այս տարի չատ անգգալի կերպով դործերը սկսած են. այս պատճառաւ վաճառականները չեն կրնար իրենց գիները բարձրացնել եկած յանախորդը չի փախցունելու համար։

Կէտ մըն ալ կայ որ սա է թէ, մանածի վաճառական՝ բառին բովանդակ նշանակութեամբ, հրապարակին վրայ չորս հինգ հատ ըլլալով, չեն կրնար պէտք եղածին պէս հրապարակը բռնել և կառավարել զայն, յոգուտ իրենց։

ԸՆԹԱՑԻԿ ԳԻՆԵՐ

		Կ-ՆԻԿ ՆԷԹՕ Լ. Օ. 100ԷՆ
Եէարդուլէ վաթէր	թիւ 4	29-29½
» էքսթրա	»	31½-32
Իզմիր վաթէր	»	29½-30
» էքսթրա	»	32½-33
Սելանիկ վաթէր	»	30
		(61 օր պայման կամ 2% զեղչ կանխիկ)
Իտալական վաթէր	4-14	30—31
» էքսթրա	12-14	38—39
» »	18-24	42 43
» վաթէր	20	39—40
Պելժիական Ա.	» 4-14	29—30
» Բ.	» 4-14	28—29
Պոհեմական	» 4/8	27—28
Անգլիական էքսթրա	12-14	42—43
» »	18-24	46—47
» վաթէր	20	41—41½
Իտալական. կարմիր վաթէր	20	58—59
Զուիցերիական » »	20	59—60

Լիվրբուլ բամպակ անմիջական յանձնում 5.70։

ԳԱՄՊԻՕ

Գամպիօ հրապարակը վերջին մէկ քանի օրուան մէջ փոփոխական վիճակ մը ունեցաւ։ Երկու օր իրարու վրայ 5 փարա մէկ մը, և 2½ փարա մէկ մը բարձրացում ունեցաւ. Ապրիլ 23(6 և 24(7ին 2¼(գական փարա անկում կրեց. վերջապէս չարաթ օր, 5 փարա եւս դէպի վար փոփոխութիւն ունեցաւ և պանքի եռամսեայ թուղթերը մինչեւ 109 ղրշ. 15 փարայի ծախուեցան։ Պէտք եղածին պէս գործառնութիւն չկայ։ Փ.

ԹԷՎԱԾԻՀԱԹ

Մէսպուդ օլան խրտէմթը մէմտուհէսիսէ մէպնի Սիւտավէնտիկար վիլայէթի Սրհիյէ միւֆէթթիի սաատ. Եահնա էֆէնտիյէ թէրֆիէն բիւթպէի ուլա սընֆը սանիսի թէվֆիհ պույրուլմուշ տրր։

ՆԵՐՔԻՆ

ԸՆԴՀ. ԱՏՍԱԿԱՆ.—Կայս. Իրատէ մը հրամայեց Ելմտական նախարարութեան, մէյմէկ ամսաթոշակ տալ պետական բոլոր պաշտօնեաներուն։ Ելմտական նախարարութիւնը քանի մը օրէն պիտի սկսի պէտք եղած դրամները ղրկել պետական պաշտօնատուները։

ՐՈՒՄԷԼԻԻ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ.— Կայս. Իրատէով Մանասթրի և Կէօրիւճէի բանտերը պիտի նորոգուին։

—Ֆրայէ Բրէսք, Աթէնքէն տեղեկութիւն կ'առնէ թէ, վերջին օրերս նոր ձերբակալութիւններ եղած են Պուլկարներէն։ Լուրջ միջոցներ ձեռք առնուած են անոնց դէմ։

—Իրենց պայմանեալ ժամանակը Կիւլհանէի հիւանդանոցին մէջ լրացնող 20 բժիշկներ, Կայս. Դ. զօրաբանակին մէջ առողջապահական պաշտօնեներու պիտի կոչուին։

—Ճիսրը Մուսթաֆա փաշայի մէջ զէնքերու մթերանոց մը պիտի շինուի։

ԳՈՆԵԱ-ԷՐԷՃԼԻ երկաթուղիի գիծին շինութեան յանձնառու Մ. Մարքէնթը և միւս ճարտարագէտները այսօր կը մեկնին Գոնիա։

ԹՈՒՐՔԵՒՀԵԼԼԷՆ առեւտրական դաշնագրին պաշտօնական փոխանակութիւնը պիտի կատարուի այս շաբթու։

ԱՌՁԻ ՕՐ սկսաւ 1319ի զինուորագրութիւնը, Կայս. բոլոր զօրաբանակներուն մէջ։

ԿԱՅՍ. ՇՆՈՐՀ.—Մալազկերտի երկրաշարժը.—Վեհ. Սուլթանը բարեհաճած էր հրամայել որ 20,000 ղրուշ բաշխուի Մալազկերտի երկրաշարժէն արկածեալներուն։ Ն. Վեհափառութիւնը իմանալով որ Մալազկերտի, Ախլաթի և Պուլանըքի գաւառակներուն մէջ երկրաշարժը և բուռն փոթորիկը ժողովուրդին վնասած են, հրամայեց 30,000 ղրուշ եւս բաշխել արկածեալներուն նոյն նահանգին հասոյթներէն և հանգանակութիւն մը բանալ չրջակայ՝ Տիարպէքիրի, Հալէպի, Առանայի, Խարբերդի և Սըվասի նահանգներուն մէջ։

—Եկած տեղեկութիւններ կը ծանուցանեն թէ, երկրաշարժի ցնցումները զօրաւոր եղած են և կը շարունակուին. իրենց կը յաջորդեն մերթ ընդ մերթ փոթորիկներ։ Տուներէն և խանութներէն շատերը փլած են, քաղաքը գրեթէ աւերուած է և ժողովուրդը պասպսպարուած է վրաններու տակ։ Հեռագրատան պաշտօնեաները վիրաւոր վախած են։ Նոյն ցնցումը աւելի կամ պակաս սաստկութեամբ զգացուած է Վանի, Բաղէշի, Էրզրումի, Տիարպէքիրի, Մուշի, Պայազիտի և Թօքրաք-Գալէի մէջ ալ։

ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՆՈՐ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ՍԷՆՏԻԲԱՑԻ ՁԵՌՔՈՎ.— Սեւրէք կը ծանուցանէ թէ, Կայս. բժշկական ընկերութենէն զատ, բժշկական նոր ընկերութիւն մը կազմուած է Պոլսոյ մէջ սէնտիքայի ձեւով։ Այս սէնտիքային անդամները Ա. անգամ ըլլալով գումարուեցան անցած եշ. օր, Թեւֆիսիայի մէջ։ Անդամները 30 հոգի են, օտարազգի ու տեղացի։ Ժողովը որոշեց որ իր 30 անդամները վճարեն իւր մուտք 34 ու էկս և տարեկան ալ 23 ֆր.։ Նիստերը 15 օրը մէյ մը տեղի պիտի ունենան և բացակայ անդամները իրր տուգանք մէկ մէճիտ պիտի տան, այցագիր մը։ Սէնտիքային նոր վարկ մը տալու համար, որոշուեցաւ չորս հրաչակաւոր բժիշկներ պատուակալ անդամ անուանել անոր. նաև՝ վկայեալ փաստաբան մը՝ որ միեւնոյն ժամանակ բժիշկ ըլլայ։

ՆՈՐ ԿԵԴՐ. ԲԱՆՏԸ. — Ներքին գործոց նախարարութեան մէջ կազմուած յանձնաժողով մը, կը զբաղի կայս. Իրատէով Պոլսոյ մէջ շինուելիք նոր բանտին խնդրով։ Այդ շինութեան ճարտարապետ կարգուեցաւ Սպարպետի Դրան ճարտարապետ Ալի Բէյմաէլտտին պէյ։

ՕՍՄ. ՆԱԻԱՏՈՐՄԸ.— Բանակցութիւններ կը կատարուին Անսալտօ տան հետ, զրահապատ յածանաւի մը շինութեան համար։

ՊՈՒԲԲԷՇԻ ԵՒ ՍՕՖԻԱՅԻ միջև հեռաձայնով հաղորդակցութիւնները պիտի սկսին Յունիս 10էն։

ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆՆԵՐԸ, — Դամասկոսի մէջ բացուելիք քաղաք. բժշկ. վարժ.ին մատակարարութեան ծախքը հոգալու համար, Կայս. Իրատէ մը հրամայեց Ֆէհանգներէն ոմանց մէջ առնուած սպանդանոցի տուրքը (զէպհիէ) ընդհանրացնել Անատոլուի մեծ նահանգներուն մէջ ալ։ Այս տուրքերն են. գոմէշէն՝ 5 ղրուշ, կովէն կամ եզէն 3, ոչխարէն՝ 1, այծէն 30 փր. և գառնուկէն 8 փր.։ Այս տուրքերը աճուրդով վարձու պիտի տրուին և արդիւնքը Պոլիս, Օսմ. Պանքան պիտի ղրկուի։

—Պէյրութի ամերիկ. բժշկ. վարժարանին այս տարուան տնքօրայի քննութեանց ներկայ գտնուելիք օսմ. քննիչ յանձնատողովին անդամ ընտրուեցան, զինուորական բժշկ. վարժարանին ուսանող տեսուչ Մահմուտ փաշա, վիրաբուժական ուսուցիչ Հայրէտալին փաշա, ախտաբանական մարդաբանութեան ուսուցիչ դեր-գնդապետ Բիֆաթ պէյ։

ՍՈՒԼԹԱՆԻՇԼ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻՆ դասաւանդութիւնները աւելի կանոնաւոր վիճակի մը պիտի վերածուին և ուսուցիչներուն ու հսկողներուն թիւը պիտի աւելցուի։

ՅՈՒՅԱՀԱՆԴԷՄՆԵՐ. — Պրուսայի, Հալէպի ու Իզմիրի մէջ ալ երկրագործական ու արհեստագործական ցուցահանդէսներ պիտի կազմակերպուին։

ՔԵԱՂԸՏԻԱՆԷԻ հովիտէն բերուած ջուրերուն համար, Թաթավլայի ու Ֆէրիգիւղի կողմերն ալ աղբիւրներ պիտի չինուին։

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ԳՈՂՈՒԹԻՒՆ.—Կիրակի, Կրիկուան դէմ, Ֆէսի վաճառական Յովակիմ էֆ. Մինասեան ընտանիքին հետ, Մաքրիգիւղ, Սատպոլ ճատէսիի իր բնակարանէն դուրս կ'ելլէ պատոյտի համար։ Անոնց բացակայութեան ատեն տունը գողեր մտնելով կ'առնեն կը տանին 200-250 ոսկի արժէքով գոհարեղէններ և արժէքաւոր առարկաներ։ Գողութեան առաջին անգամ ուշադրութեան կ'արժանանայ սպասաւորը, որ անմիջապէս տիրոջը լուր կուտայ։ Ոստիկանութիւնը քննութիւն կը կատարէ գողերը երեւան հանելու համար. իբր կասկածելի ձերբակալուած են արդէն կառապանն ու սպասաւորը։

ԴԻԱՁՆՆՈՒԹԻՒՆ.—Գաբրգիւղցի լրագրավաճառ Մարտիկ աղայի կնոջ դիակը Կիրակի օր ոստիկանութեան պաշտօնեաներուն կողմէ դիակնութեան ենթարկուեցաւ. մեռեալին ստամոքսը, թոքը և լեարդը առնուելով բժշկական վարարանը ղրկուեցան տարրալուծուելու համար։

ՈՃԻՐՆԵՐ.— Հինգշաբթի իրիկուն Իզմիրի մէջ, Սթավրο Հարթարօքի անուն անուն անձ մը, դաշոյնի հարուածով մը մահացու կերպով վիրաւորեց նպարավաճառի աշկերտ մը, որուն հետ կռուած էր քիչ առաջ։ Սթավրο ձերբակալուեցաւ։

—Նոյն օրը կոչկակար Սթէլեանս, իր ընկերներէն երկուքին հետ կռուի կը բռնուի և զանոնք վիրաւորելէ ետք կը փախչի։ Վիրաւորներէն Նիքոլա կը մեռնի անմիջապէս։

ԱՐԿԱԾ.—Բերա, Տերվիշ փողոց բնակող, տիկին Զիբսիի 8 տարու որդան, առջի ցորեկ տանը պատուհանէն փողոց ինկաւ և գլխէն վիրաւորուեցաւ բաւական ծանր կերպով։

ՀԱՐՍՆԻՔԻՆ ՄԷՋ.—Իզմիր, Քորտէլիոյի մէջ, անցածները հարսնիք մը տեղի կ'ունենար. հրաւիրեալները փափաք կը յայտնեն հարսանեկան թափորը երաժշտախումբին հետ պտտցնել գիւղին մէջ։ Բայց նուագածուներէն Տիմիթրի Բօլիս, ամուսնացած և 35 տարու., կ'ընդդիմանայ այս բաղձանքին, որու վրայ հանդիսականներէն մին բարկացած՝ կը քաշէ հրաւէնը և զայն կը սպանէ։

ՅԱՆԴՈՒԳՆ ԳՈՂ ՄԸ. — Գարակէօմրիւկի մէջ խոհարար Հիւսէին, շաբաթ գիշեր խանութը գոցած մզկիթ կ'երթայ. դարձին, խանութին մէջ աղմուկ լսելով ոստիկանութեան լուր կուտայ։ Երբ ոստիկանը գուռը կը բանայ դէմը կը գտնուի զինուած մարդու մը որ կը սպառնայ անոր ըսելով թէ պէտք է զինքը թող տայ։ Ոստիկանը առաջ կը նետուի. մարդը 10 անգամ դաշոյնը կը փորձէ անոր կուրծքը մխել, բայց կը վրիպի. գիշերապահը վրայ կը հասնի և կը բռնէ գողը, որ այս անգամ ձեռքի դաշոյնով զայն վիրաւորելէ ետք կը փախչի. այս միջոցին ուրիշ ոստիկաններ վրայ հասնելով կը ձերբակալեն զայն ու պահակատուն կը տանին։ Յանդուգն գողը հոն պատուհան մը կը բանայ ու կծիկը կը դնէ. բայց ոստիկանները զայն տեսնելով թիթեղի մը վրայ, իսկոյն կը ձերբակալեն և Ոստիկանութեան Դուռը կ'առաջնորդեն։ Այս յանդուգն գողը ժամանակ մը Բարակէօմրիւկի մէջ անուշ ծախող և այժմ պարապ պտտող Մահմուտ անուն անձ մըն էր։

ԲԱՐԻԶԻ ՊՕՐՍԱՆ

BOURSE DE PARIS

11 Մայիս 1903

Ֆրանս. 3% (3% Français)	97	92
Բէյժի (Tab. Turcs)	375	—
Թօնսօլիտ (R. Turque D.)	29	80
Երկաթուղի (Lots Turcs)	126	75
Պանք Օթթ. (Banque Ott.)	597	—
Թրանսվալ (Transvaal)	125	—

ԹԱՂԱՊԵՏԱԿԱՆ ՉԱՎՈՒՇՆԵՐԸ

Անաւասիկ այն նոր Կանոնագիրը, որ Թաղապետական Չավուշներու պարտաւորութիւնները կը սահմանեն.—

Յօդ. Ա.— Թաղապետական պաշտօնեաները (չավուշ), իրենց սպասելուն որոշած սահմաններուն մէջ, պէտք է միշտ շրջագային և հակեն, որպէս զի տեղի չունենան այն տեսակ բաներ, զորս արգիլելու պաշտօն ունին իրենք։

Բ.— Թաղապետական չավուշները լաւ կոճկած պիտի ըլլան իրենց համազգեստը, որ միշտ մաքուր և վայելուչ պէտք է ըլլայ։ Անոնց արգիլուած է ծխել փողոցներուն մէջ, գաւազան կամ հովանոց կրել, փողոցին մէջ բարեկամի մը կամ օտարականի մը մօտենալ, խնդալ կամ կատակել անոնց հետ, գինետուն, սրճարան կամ քազինօ յաճախել։ Միայն կրնան պատուաւոր մարդոց յանձնած սրճարանները վայրկեան մը նստիլ ու սուրճ խմել, պայմանաւ որ սրճարանէն դուրս չնստին։

Գ.— Թաղապետական չավուշները եթէ երբեք հանրութեան արկած մը պատահելիք բան մը տեսնեն՝ անձամբ պիտի արգիլեն զայն, եթէ արգիլելու վիճակի մէջ են. իսկ եթէ տեսնեն որ առանձին չպիտի կրնան ընել այդ բանը, այն ատեն մօտակայ պահականոցը պիտի դիմեն և իրենց հետ զինուորներ առնելով, պիտի ջանան արկածը արգիլել։

Դ.— Որովհետեւ բացարձակապէս արգիլուած է կողովով կամ քապլաով բան ծախել բաղմամարդոց տեղեր, և հոն ձիեր կամ վարձու կառքեր կեցնել, թաղապետական չավուշները պիտի արգիլեն այդ բաները։

(Շարունակելի)

ՍԱԿԱՐԱՆ

ԶԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆԸ

ՕՍՄ. ՔՈՆՍՈԼԻՏԷ

Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ	32.23	
Ամէնէն բարձր գինը	32.27	
» վար գինը	32.15½	

ՐՈՒՄԷԼԻԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ ֆր.	123.50	
Երէկուան բարձր գինը	123.62½	
» վար »	123.	
Քարտի	491.	
Քրէտի Ֆոնսիէ Էժիբսիէն	266.	
Լոբեում	83.	
Պանք Նաս. Կրէս.	421.	
Շերքէթը Խայրիյէ Լ. Օ.	30.	
Թրանսվայի Բաժնեթուղթ «	6.12	
» պարտաթուղթ ֆր.	491.	
Թրանսվալ ֆր.	130.	
Բէյժիի բաժնեթուղթ Լ. Օ.	374.	
Անատոլ. երկ. բաժնեթ. Ա. Ո.	12.32	
» պարտաթուղթ ֆր.	520.	
Օսմ. Ապահովագր. Ընկ. Լ. Օ.	4.40	

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

Օսմ. ոսկին 100 ղշ.էն	Ֆշ. փր.
Մէճիտիյէ արծաթ	108.04
Նոր մէճիտիյէ	105.
Անգլիական ոսկի	110.

«ՄԱՆԶՈՒՄԷ»Ի ԳՐԱԿԱՆ ԹԵՐԹՕՆԸ 36

ԹԵՐԷԶ ՌԱՔԷՆ

ՀԵՂԻՆԱՊ ԷՄԻԼ ԶՈԼԱ

ԺԲ.

Վերջապէս, ազատած էր իր ոճիրէն։ Սպանած էր Բամիլը։ Իրականացած գործ մըն էր ասիկա, որուն վրայ չի պիտի խօսուէր երբեք։ Հանգիստ պիտի ապրէր ալ, սպասելով որ Թերէզին տէր ըլլայ վերջապէս։ Սպանութեան մտածումը առաջները կարծես զինքը կը խեղդէր, բայց հիմա որ սպանութիւնը կատարուած էր, ազատ կը զգար իր կուրծքը և համարձակ կը շնչէր ալ. բժշկուած էր այն տառապանքներէն զորս վարանումը և երկիւղը կը դրեցնէին իր մէջ։

Ներքնապէս, քիչ մը թմրած էր. յոգնութիւնը իր զգայարանքները և իր միտքը կը ծանրացնէր։ Ներս մտաւ ու խորունկ մը քնացաւ։ Բնացած ատեն, ջղային թեթեւ ցնցումներ կը նշմարուէին իր դէմքին վրայ։

ՓԹ.

Հետեւեալ օրը Լօռան առոյգ ու թեթեւացած արթնցաւ։ Աղուոր քնացեր էր։ Պատուհանէն մտնող ցուրտ օդը իր ծանրացած արիւնը կը գրգռէր։ Առջի օրուան տեսարանները հաղիւ կը յիշէր. եթէ վիզը այրող հրատոչոր այրուքը դոյութիւն չունենար, թերեւս պիտի կրնար կարծել թէ հանդարտ իրիկուընէ մը եաք, ժամը տասնին պառկած էր։ Բամիլլին խածուածքը մորթին վրայ դրուած ատրաչէկ երակթի մը աղդեցութիւնը կ'ընէր իրեն, ու երբ մտածութիւնը այդ վերքին պատճառած ցաւին վրայ սեւեռեց, անողոք կերպով տառապել սկսաւ։ Իրեն այնպէս կը թուէր թէ, երկվեցեակ մը սաեղ յաջորդաբար կը մխէին իր միսին մէջ։

Օձիքը վար իջեցուց, ու պատէն կախուած պատարէնդ սպունոց վարնոց հայելիի մը մէջ դիտեց վերքը։ Այդ վերքը երկու սունոց դրամի մը լայնութիւնով կարմիր ծակ մը ձեւացուցած էր. մորթը սկրթուած էր ու վարդագոյն միսը կ'երեւար սեւ բիծերով։ արիւնի երիշներ հոսած էին մինչեւ ուսերը, թեթեւ հնտքերով, որոնք կ'եղեւոտէին։ Սպիտակ վիզին վրայ կուռ ու խիստ թուխով մը կը ցցուէր խածուածքը, որ աջ կողմն էր, ականջին ուղղութեան տակ։ Լօռան քամակարեկ ու վիզը դէպ ի առաջ երկարած կը նայէր, ու կանանչորակ հայելին ահռելի ծամածութիւն մը կուտար դէմքին։

Իր քնութենէն գոհ, առատ ջուրով լուացուեցաւ, ինքնիրեն ըսելով որ քանի մը օրէն պիտի բուժուէր վերքը։ Ցետոյ հագուեցաւ, ու սովորականին պէս անհոգութեամբ գրասենեակ դընաց։ Հոն յուզուած ձայնով մը պատմեց դէպքը։

Երբ իր պաշտօնակիցները մամուլին «Օրուան Դէպքերը» կարդացին, ճշմարիտ հերոս մը դարձաւ ան։

Ամբողջ շաբաթ մը Օրլէանի երկաթուղիին պաշտօնեաները ատկէ ուրիշ խօսակցութեան նիւթ չունեցան. հպարտ կը զգային իրենք զիրենք, որ իրենցմէ մէկը խեղդուած էր։ Կրիվէ չէր դադրեր խօսելէ Սէնին դիմադրաւելու անխոհեմութեան վրայ, երբ կամուրջներէն անցնելով ա՛յնքան դիւրին էր անոր ջուրին հոսքը դիտելը։

Խուլ անհանգստութիւն մը կը մնար Լօռանին։ Բամիլլին մահը պաշտօնապէս հապատասխ կարելի եղած չէր։

Թերէզին ամուսինը հաստատապէս մեռած էր, բայց ոճրագործը կը փափաքէր անոր դիակը գտնալ, որպէս զի պաշտօնական արձանագրութիւնը ելլար։ Դեպքին յաջորդ օրը պարապ տեղը փնտռած էին խեղդուողին մարմինը. կը կարծէին որ ապահովապէս կղզիներուն սեպագիտալ եղերքները խորչի մը մէջ խրած էր ան։ Սուզակները մեծ աշխատութիւնով կը խուզարկէին Սէնը մրցանակը շահելու համար։

Լօռան գրասենեակ երթալու ատեն ամէն առտու Մօռլ հանդիպիլ իրեն պարտականութիւն ըրաւ։ Ուխտած էր իր գործերը ինքն իր ձեռքովը ընել։ Հակառակ այն խորշանքին որ սիրտը կը խռովէր, հակառակ այն սարսուռներուն որոնք կը ցնցէին զինքը երբ սեմը օրէն աւելի կանոնաւորաբար գնաց քննել սալաքարներուն վրայ փռուող բոլոր խեղդուածներուն դէմքը։

Երբ ներս կը մտնար, լուացուած միսի ցուրտ հոտ մը կը գանեցնէր զինքը, ու մորթին վրայէն պաղ սարսուռներ կ'անցնէին. պատերուն խոնաւութիւնը կարծես կը ծանրացնէր իր զգեստները, որոնք աւելի ճնշուն կը դառնային ուսերուն վրայ։ Ուղղակի այն ապակեպատին առջեւ կ'երթար որ դիտողները կը զատէ դիակներէն. գունատ դէմքը ապակիին կը փակցնէր ու կը նայէր։

(Շարունակելի)

«ՄԱՆԶՈՒՄԷ»Ի ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ԹԵՐԹՕՆԸ

ԿԻՒՍԹԱՎ ԷՄԱՌ 45

ՎԱՅՐԵՆԻՆԵՐՈՒ ՆԱՀԱՊԵՏԸ

ՎԷՊ

ՀԱՄԲՈՐԴՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԱՐԿԱԾՆԵՐՈՒ

24.

Երկու Իլմէճճերը

Անլուր ուրախութիւն մը կը տիրէր բոլոր Հնդիկներուն վրայ. ամէնքն ալ իրարու եռեռէ կուգային հաւկիթ ուտելու, և մօտէն քննելու այն եղանակը որով կը պատրաստէր Վալանթէն հաւկիթները։

Վերջապէս հանդարտութիւնը տիրեց, գրեթէ մեծամասնութիւնը ճաշած էր։ Աբօ-Իլմէն, կրցաւ լռութիւն պահել տալ ամբոխին մէջ։

Վալանթէն դիտեց որ ամէնքն ալ դոհ էին։ Յետոյ Հնդիկները կ'սպասէին որ շարունակէ տակաւին բանախօսութիւնը։

—Մտիկ ըրէք ըսաւ, ձեռքի դանակովը տեղանին զարնելով, մանաւանդ դիտեցէք թէ ի՞նչպէս կը գործեմ։ Ամենայն հաւկիթը ինծի համար խաղ մըն էր, բայց օմլէթը անանկ չէ, անիկա աւելի խնամք կ'ուզէ։

Օմլէթ մը չինելու համար պէտք է, խոզաճարպ, հաւկիթներ, աղ, պղպեղ, աղաւաքեղ, և կարագ, բոլոր ասոնք հոս տեղանին վրայ կը տեսնէք, հիմա, պիտի խառնեմ զանոնք իրարու։

Վաթսուն հաւկիթներով օմլէթ մը պիտի պատրաստէր։

Հնդիկները այնքան հետաքրքրուած կը դիտէին որ կարելի չէր բացատրել։ Մէկը կը խնդար, միւսը կը պոռար, վերջապէս աղմուկ մը, չփոթ մը կը տիրէր նորէն։

Վալանթէն մէկ կողմէն կը բացատրէր, միւս կողմէն կը պատրաստէր։

Երբ օմլէթը չինուեցաւ, Ֆրանսացին փայտէ պնակի մը մէջ դրաւ զայն, ու ներկայացուց Աբօ-Իլմէնին որ, հրապուրուած խաղ հաւկիթէն, Իլմէններով մէկտեղ դէպ ի սեղանին առաջեւ գնաց։

Բարիզցին յաղողութիւնը ահագին էր։

Վալանթէն, իբրու ճշմարիտ տաղանդաւոր, չուզեց իրեն եղած պատիւներուն չարունակութիւնը տեսնալ, ու փութաց իր բարեկամին հետ Թրանկուալ Լանէքի բնակարանը։

Հետեւեալ օրը, երբ երիտասարդները կը պատրաստուէին մեկնիլ, իրենց հիւրընկալը ներկայացաւ անոնց Թիւռիմիլլային հետ։

Երկու Իլմէնները զիրենք ողջունեցին, նստան ու սիգարներն վառեցին։

Լուի, որ վարժուած էր արդէն Ա. ռօքանցիներուն կենցաղագէտ ընթացքին, և համոզուած էր որ իրենց բարեկամները լուրջ բանակցութիւն մը ունէին իրենց ընելիք, վերստին նստաւ իր կաթնեղբօրը հետ և անհամբեր ըսպասեց որ խօսին։

Թռանկուալ Լանէք խօսք առաւ ու ըսաւ։

—Իմ եղբայրներս պիտի մեկնին։

—Այո, պատասխանեց Լուի,

—Արդեօք պակաս յարգանք մը եղա՞ւ իրենց, մեր կողմէ։

—Ոչ երբեք, պատասխանեցին երկուքը մէկ, անոր ձեռքը սեղմելով, շատ սիրով հիւրընկալեցիք մեզ։

—Ուրեմն ինչո՞ւ կը թողուն մեզ, յարեց Թռանկուալ Լանէք։

—Բայց ինչպէս գիտէք մենք միայն Անթիմաուէլին այցելութիւն մը տալու եկած էինք, ըսաւ Լուի։

—Ուրեմն իմ Վալանթէն եղբայրս բացարձակապէս պէտք ունի զայն տեսնալու։

—Բացարձակապէս, յարեց երիտասարդը։

Երկու Իլմէնները երկրորդ նայուածք մը փոխանակեցին։

—Անթիմաուէլ իր գիւղն է, կրնաք տեսնալ զայն։

—Աղէկ, ըսաւ Վալանթէն։ Վաղը ճամբայ կ'ելլանք։

—Եղբայրներս առանձին չի պիտի թողունք որ մեկնին։

—Ինչո՞ւ, յարեց Վալանթէն։

—Որովհետեւ Հնդկական կլիման ապառնով կլիմա մը չէ տժգոյն դէմքերուն համար, քանի որ իմ եղբայրս իմ կեանքս ազատեց, պէտք է որ հետեւիմ իրեն։

—Իմ եղբայրս, յարեց Թիւռիմիլլա, որ մինչեւ այն ատեն լուռ կը մընար, պատճառ եղաւ որ ես նորէն իմ Թռանկուալ Լանէք բարեկամս ունենամ, ե՛ս ալ իրեն պիտի հետեւիմ։

—Ասոր վրայ մի խորհիք, մենք ճամբորդ ենք, քաղդէ մեզի ի՞նչպէս ժպտի նէ կ'ընդունինք, չենք գիտեր թէ ո՞ւր պիտի երթանք Անթիմաուէլը տեսնալէ ետք։

—Ուր որ երթաք, պիտի գանք ըսաւ Թիւռիմիլլա։

Երիտասարդները զգացին թէ անկեղծ և միամիտ անձնուիրութիւն մը կ'ուզէին ընել անոնք։

—Մէ՛ն, պոռաց Լուի, անկարելի է այդ, դուք, տուն տեղ, զաւակ, կին ունիք։

—Հոս մինակ չենք անոնք, մինչեւ որ մենք վերադառնանք, կրնան ապրուիլ հանգիստ։

—Անկարելի է այդ, բարեկամներս, պատասխանեց Վալանթէն, ձգեցէք որ առանձին երթանք, մենք մեր երթալիք տեղը չենք գիտեր։

—Խօսք չենք ուզեր, պատասխանեց Թռանկուալ Լանէք, մենք պիտի հետեւինք մեր եղբայրներուն, որոշումնիս որոշում է։ Անապատին մէջ երկու մարդ տակաւ չչնչեր, չորս հոգի ըլլալու է որ ուժ մը կազմուի։

Ֆրանսացիները չը փորձեցին աւելի երկար դէմ դնել, ընդունեցան Իլմէններուն առաջարկութիւնը, որոնք ապառնալաբար, ընիկ ըլլալով, կրնային շատ մեծ օգտակարութիւն ընծայել իրենց։

Իլմէնները հրաժեշտ առին իրենց հիւրերէն, պատրաստուելու համար հետեւեալ օրուան ճամբորդութեան։

Հետեւեալ, օրը Շաւուն կանուխ, Լուի, Վալանթէն, Թռանկուալ Լանէք և Թիւռիմիլլա, սքանչելի ձիերու վրայ հեծած, Զէկար շունին առաջնորդութեամբ գուրս կելնէին գիւղէն, ժողովուրդին անհամբերութեան ողջերթներուն մէջ։

—Բարի՛ ճամբորդութիւն, բարի՛ ճամբորդութիւն։

(Շարունակելի)

«ՄՈՒՍԱՎԱԼԷՐ ԹԷՐԱԳՈՐ»

ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ ՅՈՒՐՔ ՇԱԲԱԹՕՐԵՐՔ

ՀԱՏԸ 5 ՓԱՐԱԳ

Գրական, գիտական և բանասիրական ընտիր շաբաթաթերթ մըն է. ամէն հինգշաբթի որ կը հրատարակուի կարող խմբագրական մարմնոյ մը կողմէ. Թերթը կը բաղկանայ ութ մեծադիր երեսներէ և կը ծախուի մեր երկրին մէջ ցարդ նմանը չի տեսնուած ամսաւորեամբ, հատը 5 փարայի, Թուրքերէն կարդացող ամէն անհատի, մինչեւ անդամ դպրոցականներու կը յանձնարարուի շաբաթը անդամ մը գնել ՄՈՒՍԱՎԱԼԷՐ ԹԷՐԱԳՈՐԸ, որ իր օգտակար պարունակութիւնով ու մանաւանդ դիւրամատչելի գնովը կուգայ կարելի որ պէտք մը լրացնէ։ Տարեկան բաժնեգին է թղթատարի ծախքով 12 սկ կէս ղրուշ, արտասահմանի համար 1 ֆրանգ կամ 2 ռուպլի։

Կեդրոնատեղին է Գ. Պ. Գայէրեանի Ասրր գրատունը, Պապը ալի Հոտաէսի թիւ 44,

ՏՊԱԳՐԱՆ
ՆԵՐՍԷՍ Գ. ՓԱՓԱԶԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ - ՎԻՄԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԿԱԶՄԱՏՈՒՆ

Գ. Պոլիս, Սուլթան-Համամ, Դաքըրնը-Օղլու խանի դէմ Տիգրանեան խան

Մանօթ Տպարանս, յարգոյ հասարակութենէն վայելած համակրանքէն քաջալերեալ, այս անգամ բերել տուած նորագոյն մեքենաներու շնորհիւ պատրաստ է ամէնէն դժուարագոյնները իսկ գոհացնել։

ՄԱՔՈՒՐ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, ԵՒ ԱՆՀԱՒԱՏԱԼԻ ԱԺԱՆՈՒԹԻՒՆ

Տպարանիս մէջ կը պատրաստուին, նամակագլուխներ, պարտամուրհակներ, փոխանակագիրներ, էջեր, հարանեկան գառեր, հրաւիրագիրներ, ազդեր, գաթալօկներ՝ ամէն լեզուէ, ինչպէս նաեւ վաճառականաց վիմագրական, տպագրական և կազմի վերաբերեալ ամէն տեսակ գործեր։

«Մանզզ» կը պատրաստուի կէս ժամուան մէջ

1000 նամակագլուխ 10 ղրուշ, 100 այցեքարթ 5 ղրուշ

100 դրհ.ի ապապրանքներ ընողին մէկ տուփ այցեքարթ կը նուիրուի։

Գաւառներէ եկած ամէն յանձնարարութիւն փութով և դիւրամատչելի կերպով կը կատարուի։

ՏԵՂԱՓՈԽՈՒԹԻՒՆ

ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ

Մ. ՄԱՐՏԻՐՈՍԵԱՆ

ՓԼՈՒԱԴՐՈՒԱԾ Է

Իւեռա, Սու-Թէրազի Փողոց, թիւ 4 (Թոզաքլեան արեւաբեր դիմացի փողոցին մէջ)։

կը դարմանէ ամէնաբեսակ ակռայի և լնտոր հիւանդութիւնները, փտած ակռաներու ատենասարկ ցաւերը վայրկենապէս կասեցնելով չառ քիչ ատենուան մէջ հաստատուն կերպով կը լցնէ առողջ ակռաներու նման մինչեւ վերջը գործածուելու պայմանաւ։

ԲՈԼՈՐՈՎԻՆ ՆՈՐ ՄԵԹՈՏՈՎ ոսկիի, բլաթինի և քաւչուկի վրայ նուրբ, աշակուռը և դիմացկուն արհեստական ակռաներ կը պատրաստէ՝ յոր և նման բնականին։

ԸՍՏ ԱՄԵՆԱՎԵՐՋԻՆ ԴՐՈՒԹԵԱՆ փտած և կոտրատած ակռաներու արմատները առանց հանելու կատարելագործուալ գործիքներու միջոցաւ կը զեռեղէ տնոնց վրայ առանց քիմքի ակռաներ և ոսկիէ «քուռոններ»։ Նաեւ փտած ակռաները և լինտերու մէջ անյայտացած արմատները կը հանուին ԱՒԵԱՆԱԾ ՑԱՒԻ։—

Հիւանդ կ'ընդունի ամէն օր առաւօտէ մինչեւ իրիկուն, կիրակի օրերը ժամադրութեամբ։

«ԼՈԳՍ» ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹԻ

ՎԵՐՋԻՆ ՀԱՒԱՔԱԾՈՆ

1902—1903

1-52 թիւերը ամբողջովին կազմուած

կը ծախուի միմիայն 15 ղրուշի։

Դիմել Պապը Ալի Ճատէսի՝ թիւ 44 Ասրը գրատունը։

Ընթերցասէր անհատ մը ուզելով լնթերցող հասարակութեան դիւրութիւն մը ընծայել, իր հաւուոյն գնած և «Լոյսի» վերջացող տարւոյ գօլէքցիոնը և մինչեւ անգամ կազմել տուած կը ծախէ զայն ժամն գինով։ Այս գօլէքցիոնը գրական և բանասեղծական շատ մը ընտիր կտորներու հետ ունի նաեւ ընտանեկան բարքերու ուսումնասիրութիւններ, զաւեշտական հաճելի կտորներ, սրամիտ ակնարկութիւններ եւն.։

Ամէն անոնք որ կը փափաքին հաճելի ժամանց մը անցընել տալ իրենց տան մէջ գանուող ընթերցասէրներու, պէտք է գնեն «Լոյսի» տարեկան հատորները։

Գաւառներու համար 7 ու կէս ղրշ. թղթատարական ծախք մը ալ կ'առնուի։

ԷՄՆԻՅԷԹ

ՀԱԳՈՒՍՏԻ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՊԱՏՐԱՍՏ ԵՒ ՋԱՓՈՒ ՎՐԱՑ

ՀԱԳՈՒՍՏՆԵՐ

Կ. Պոլիս, Սուլթան Համամի հրապարակ Գրէտի Լիսնէ դրամատան վերնայարկը

Եթէ կը փափաքիք առանց խարուելու երկիւղի՝ վայելուչ հագուստներ գնել, եթէ կ'ուզէք որ ձեր հագուստները ո՛չ անձրեւէն և ո՛չ ալ արեւէն ազդուին, դիմեցէք ԷՄՆԻՅԷԹ հագուստի մեծ վաճառատունը որ 25 տարիներէ ի վեր ամենօրեայ յարաբերութեան մէջ է եւրոպական մեծ գործարաններու հետ, և ձմրան եղանակին առաքիւրդ եղէն պարանոցներու ատաւար պէտպիսութեամբ ճոխացուցած է մթերքը։

ԷՄՆԻՅԷԹի կերպասները, գոյնով և գործուածքով, վերջին նորաձեւութեանց կը հաւասարին միշտ։ Առաջնակարգ դերձակներու ձեռքով կը պատրաստուին երիկ մարդոց և աղջկոց յատուկ ընտիր ճաշակաւոր և դիմացկուն հագուստներու ամէն տեսակները և մուշանպաները ինչպէս նաեւ կանանց համար ֆիլերներ, ֆոֆերներ եւն. եւն. ծայր ստորեան նրբութեամբ։ Գիներ՝ անմրցելի բոլորելու ստորեան ոճան։

ԷՄՆԻՅԷԹ վաճառատունը չափի վրայ հագուստի հիւղ մը ունի, հաւասար Բերայի համասեռ առաջնակարգ ձաւներուն։ 50—35

ՎԵՐՋԻՆ ԳԻՆ, ՋԵՂՋ ՉԿԱԾ

ԿՈՒԶԷՔ

Լաւագոյն պարող մը ըսաւ շատ քիչ ժամանակի մէջ, ու նոյն իսկ մէկ ամբողջ օրուան մէջ սովրիլ, խիստ դիւրուսոյց մեթոտի ու մասնաւոր դասախօսութեան միակ պայմաններով

ԽԱՋԻԿ Մ. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆԻ

ՈՒՍՈՒՑԻՉ ՊԱՐԻ

Դիմեցէք՝ Բերայի կողմը Կալաթա-Սէրայ, Արիթաքի Խան (Սրթէ ոը Բերա) դրան մէջ ոսփրիլ Մ. Աչէլի կանուքը։

Պոլսոյ կողմը, Մեծ Շուկայ, Գալփաքճըլարի դիմաց Ֆէսճի Սեպուհ աղայի խանութը։ 20—20

ՀՐԱՆՏ ՍՐԱՊԵԱՆ

Ղալաթիա Քիւրէճիլէր, Ջիվէր Պէյ խան, թիւ 21

Կը ստանձնէ գծանկարչութեան վերաբերեալ գեղարուեստի ամէն տեսակ աշխատութիւն, ամէն տեսակ կերպասներու վրայ գծագրութիւն, յատակագիծեր, զարդեսներ, իւղանկարներ, ազդագրեր եւն. եւն.։

ՏԻՐԻՆԿ

ՊԻՇՄԷԵԷ ՄԱԽՍՈՒՍ ՏԻՐԻՆԿ ՆԱՒ

ԱԼԷԱՔ ՈՒ ԷՏԷՎԱՔ

Պու Ֆապրիգա՝ Բարիզին 1900 էքսբոզսիոնտա 23 միտալեա իլէ 16 պէօյիւք միւքեաֆաթա նաիլ օլմուշ տըր։

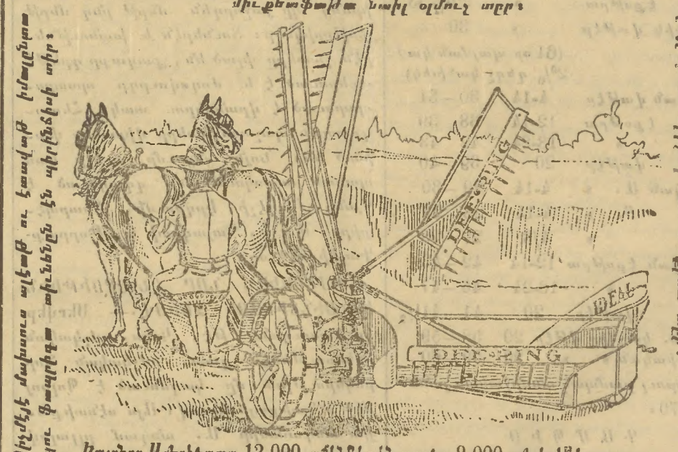

Հաքը-ղ Ա-ղէյէտա՝ 12,000 ֆէնրիւ-ի դէյֆ 9,000 ֆիլիւ-ՊԷՎԷՐ տըր։

1901

ԻլՊէ եէնի պիր ասըրա տուխուլ էյլէտիք։ Միտուր իտէն զէման՝ չիմտի եիւզ սէնէյի կէյմի, պինաէն ալէյՀ վուգուտաթը թարիխիյէ սըրասընա գայտ օլունմաղ տըր։ պու տէվրին թէրագգիյաթը՝ տէլ ումմամ չաեանը հայրէթ պիր տէրէճէյէ տիր։ Մաքինա մարիճէթի իլէ պիմիք ֆէվգ էլ ատէ պիր թէթերագգը տէեթ մի։ 1858 սէնէսինտէ «Մարչ» նամ թերբան մաքինասընին իճառնտան պէրու ատէ աէկին սանաաթը մուհիմմէի մէզպուրէտէ կէրէք Ամէրիգատա վէ կէրէք տիւնեանդն հէր պիր թարաֆընտա էն միհիմմ պիր մէվգը թութմուշ օլան ֆապրիգա՝ ՏԻՐԻՆԿ վէ գումբանիասը օլուպ, իմալ էյլէտիկի մաքինալարը սաթուն պանլարընն հատատ ու հիսապը եօգ տըր։

Իսթեեենլէրէ գաթալօկ տէֆթէրիմիզի մէճճանէն կէօնտէրիրիզ։ Մէզբիր տէֆթէրատ պիչիմէէ մահսուս

«Իտալ Տիրինկ» նամ տէմիր իսթմ «Իտալ Տիրինկ» նամ թերբան
» » » օրագ պիչիմ » » » թերմըզ

կիպի միւխթէլիֆ իւլ ճինս մուճթաղամ մաքինալարըմըզընն ռէսմէրի մէվճուտ վէ իշպու մաքինալար՝ միւպալաղասըզ վէ ճիտտի սուրէթատ թարաֆընտան թարիֆ իտիրմէ տիր։

Պու մաքինալարընն եէկեանէ տէրօզիթօսը՝ Տէրսէատէթատ կալաթատա Գէորգ պէյ խանընտա 1, 2, 3 Ն՝ ը մաղազալարտա, Մ. Սիանէյ նովէլ վէ գումբանիասը տըր։

Լ'ԻՒՆԻՕՆ

ԵԱՆԿԸՆԱ ԳԱՐՇԸ ՎԷ ԷՕՄՐ ԻԶՈՒՆ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԻԱՍԸ

1828 Վէ 1829ՏԱ ԹԷՊՍԻՍԻ ԻՏԻԼՄԻՇ

Բարիստէ Բլան Վանտօմտա, 9 նօմէրօյու տարիէի խուսուսի։

ՀԱՐԻՒՐ ՇԻՐԳԷՏԻ

Սէրմաեէ վէ իսթիեաթ 107,000,000 ֆր.
Սէնէնին մագսուլաթը 21,000,000 »
Էօտէնէն զիեան 252,000,000 »
Սիկուրթալը խանէյէրին զըյմէթի 19,000,000 »

ԷՕՄԻՐ ՇԻՐԳԷՏԻ

Սէրմաեէ վէ իսթիեաթ 153,000,000 ֆր.
1900 մագսուլաթը 17,000,020 »
Էօտէնէն զիեան 120,000,000 »
Սիկուրթալը էօմիր 260,000,000 »

ՊՈՒ ՇԻՐԳԷԹԻ զաեէթ միւսաիտ չէրսիթ իլէ Թիւրքիատա սիկուրթա գայտ իտէր

ԷՕՄԻՐ ՍԻԿՈՒՐԹԱՍԸ տախի միւխթէլիֆ սուրէթատ վէ խուսուսի էհվէն

ֆիեաթլա էօմիր սիկուրթա իտէր։

ՇԻՐԳԷԹԻՆ ՊԱՆԴԱՍԸ «Պանգ Օթթոման» օլուպ, Սթանպոլ Ժանսը տախի Սթանպոլտա Սուլթան Համամընտա Գալաթրը Օղլու բասաժընտա տըր։

ԱԹԼԱՍ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ. ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՆ 8 ՀԱՍՏԱՏՈՒԱՆ 1808ԻՆ

ԺՕՐԺ Գ. ԹԱԳԱՒՈՐԻՆ ՕՐՈՎ

	Անգլ. ոսկի
Դրամագլուխ.—	3,437,000
Արկածելոց վճարուած.—	15,000,000

Այս ընկերութիւնը յանձնարարելի է իր գործառնութեանց ընդարձակութեան և վճարումներուն կանոնաւորութեան համար։

ԶՈՒԻՑԵՐԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԿԱԾԻ ԴԷՄ

Վէնքէրթիւրի մէջ հիմնուած

Այս Ընկերութիւնը յանձնարարելի է իր չատ դիւրամատչելի պայմաններովը արկածներու մասին։

Գրասենեակ Պոլիս, Թոմսրն խան, թիւ 11

Դեր-Գործակալ — Ընդհ. Գործակալ

ՆԻՇԱՆ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ — ԺՕՐԺ ԴԱՆԹԷՐԱՆ

ԱԼ ՍԻԼԻՍ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Փոխադրութեան ճիւղ

Դրամագլուխ	5,000,000 ֆր.
Պահեստի դրամագլուխ	1,000,000 »

Ապահովագրութիւն Ծովի, Ցամաքի և Գետի ճամբորդութեանց Շոգենաւով Առագաստանաւով, Բեռնանաւով և երկաթուղիով։ Դիւրամատչելի պայմաններ և սակագիններ։

ՊԷԼ ՍՕՂՈՒԳԼՈՒՂԸՆԸՆ

ՍՈՒՐԷԹԸ ԳԱԹԻՑԷՏԷ ԹԷՏԱՎԻՍԻ

Տօքթէօր ՏԻՄԻԹՐԻ ՀԱՐՄԱՆՏԱՍ էվրօբատա իբրա իթտիկի սօն սէյեահթրնտա թրպճա եէնի մուվաֆֆագբէթլէր էլտէ իթմիշ օլմաղա, տախիլէն միտէի վէ պէօպրէկլէրի իպճա իտէնէք աղըր իլտճլար վէրմէքսիզին վէ եալընդ ալթը կիւնէն պէլ սողուգլուղընը գաթիյէն թէտավի իտէր. Թէրէտիւտ էտէնլէր խասթալըգլարը թէքմիլ սաղալտգտան սօնրա իւճրէթի թէտավիի վէրէպիւիրլէր։

ՖՐԻՆԿԻ.— Ղաեէթ եէնի վէ էվրօբատա թաթպիգ օլունան սօն ուսուլ իլէ Ֆրէնկի խասթալըգընը թէմամ մուվաֆֆագբեէթլէ թէտավի իտէր։ Հէր կիւն սաաթ տէօրթէն օնա գատար Գալաթատա Սանտրգճըլար ճատտէսինտէ Գարագուշ օթէլինին գարշըսընտա լամպոնճը տիւքքեանընդն իւզերինէ 97 նումէրօլը քէնտի թէտավիխանէսինտէ պուլունուր։ 30—18

ԷՃԶԱԽԱՆԷԻ ԹԻՒՐՔԻԷ

Սիրքէճիսէ քեսին (Էճզախանէի Թիւրքիէ) եէվմը քիւչատընտան պէրի կէսքէրտիսի ինթիզամ վէ տրգգաթատան վէ իհզար օլընան քեսֆիֆի էտվիյէնին խալիսիյէթ վէ էհվէնիյէթինտէն տօլայը չէրիմիզին էն միւքէմմէլ էճզախանէսի օլուպ, տիկէրլերինէ նիմունէի իմթիսալ օլմագ չէրէֆինի իպրազ իթմիշ տիր. պու տրգգաթ վէ ինթիզամա մունզամ օլան թէհարէթ վէ նէզաֆէթ մէսէլէսի քի էճզախանէլերէճէ սարլ նազարը էհէմմիյէթէ ալընաճագ մէվզուատը պաչլըճասը տըր. ամմինին միւսէլլէմի վէ տէվիիրը բէմմիյինին տախի մուսատտագ օլտցը։ Իւզրէ պուրատա քէմալը իլէ ճարի տիր. պու կիպի պիր թէքնիսէն պէքլէնիլէլ չու խրտէմաթը միւթախասէսէյէ պիր իլավէի ինսանիյէթքարի օլմագ իւզրէ եէվմը թէքնիսինէն չիմտիյէ գատար միւրաճաաթ իտէն պիչիճիլէ զուէֆայի խասթէկեան մէճճանէն թէտավի իթարիրիլմէք վէ մուալէճաթը լազըմ տախի քէզա պիտա իւճրէթ իթա իտիլմէք կիպի ինթիյար օլընան ֆէտաքերըգլար նազարը տրգգաթա պալնաճագ օլուր իսկ պու էճզախանէնին իսթիհսալը մէնֆաաթատան զիյատ հէմճինինէ խրտէթ կիպի պիր ֆիքրը ինսանիյէթբերվերի իւզերինէ թէնսիս իտիլմիշ օլտուղը աէրհալ թայիին իտէիթէ չու թատատա օլընան հիմմէթքը մասրուֆեէն նազի տիր քի պու էճզախանէ թարիգը թէքգգրատա գաթի տէրէճաթ իտէրէք, պու կիւնքի մէրթէպէի իրդալ էյլէմիշ վէ պու եիւզէնտէ երպապը միւրաճաաթը մէմնունիյէթ վէ էմնիյէթինի վէ աթրպպանը տախի խօշնուտախնի ճէլպ էյլէմիշտիր։

Մէզքիւր էճզախանէտէ քեսֆիֆի իլէ վէ էմրազատա քէսպը ինթիսասը թամ էյլէմիշ մէշարիրը աթրպպա հէր կիւն էվգաթը մուայէնէտէ հազըր պուլունտըգլարը կիպի զիքիր ու իւնսաֆ մախատա օլմագ իւզրէ տէ մուայէնէխանէլէր մէվճուտ տըր. էճզախանէտէ պուլընան ալէաթ վէ էտէվաթը ֆէն. նիյէտինին միւքէմմէլիյէթի սէպպի իլէ եէկեանէ տէնիրմէյէ չայան օլան (Թաճիվխանէ) իսէ ճանիպը հիւքիւմէթը Սէնիյէտէն էվրօբատա տօգուզ սէնէ Թահրիլ ինթիրիլտիքտէն տօնրա իլգ տէֆա օլարագ քիմիակիր ամբլօմասընը իրդալ իլէ չէհրիմզէ ավտէթ իթմիշ օլան Մէքթէպը Թըպիէի Շահանէ քիմիակիր մուալիմիէրինտէն Տօքթօր Ահմէտ Հիւսէյին պէյին եէրը իգթիսար վէ քիճայէթինէ թէքմիլ իտիլմիշ տիր. մուամիլէյէին ֆէնոր Թահիլտէքի իգթիտարը պուրատա նասը մալիւմ իսէ, էվրօբատա օ տէրէէէ մարուֆ տըր, մուամիլէյէ պէտէնը ինսանատա միւհմաճը Թահիլի հէր նէ վար իսէ, անը քէմալը ինթիսաս իւէ պիթթանիլ աթրպպատա իհզար վէ պինայէն ալէյհ աթրպպայի մուամիլէհիմմին իյէլերինի պիր գաթ ատան թէսհիլ ինթիմքտէ օլտուղը կիպի մէրի օլան մատէնի նէպաթի հէր նէվ մէվատը տախի սուրէթը միւքէմմէլէակ Թահիլի վէ իհզար ինթիմքտէ տիր։ 8—8

հեծած, Զէկար շունին առաջնորդութեամբ գուրս կելնէին գիւղէն, ժողովուրդին անհամբերութեան ողջերթներուն մէջ։

—Բարի՛ ճամբորդութիւն, բարի՛ ճամբորդութիւն։

(Շարունակելի)

«ՄՈՒՍԱՎԱԼԷՐ ԹԷՐԱԳՈՐ»

ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ ՅՈՒՐՔ ՇԱԲԱԹՕՐԵՐՔ

ՀԱՏԸ 5 ՓԱՐԱԳ

Գրական, գիտական և բանասիրական ընտիր շաբաթաթերթ մըն է. ամէն հինգշաբթի որ կը հրատարակուի կարող խմբագրական մարմնոյ մը կողմէ. Թերթը կը բաղկանայ ութ մեծադիր երեսներէ և կը ծախուի մեր երկրին մէջ ցարդ նմանը չի տեսնուած ամսաւորեամբ, հատը 5 փարայի, Թուրքերէն կարդացող ամէն անհատի, մինչեւ անդամ դպրոցականներու կը յանձնարարուի շաբաթը անդամ մը գնել ՄՈՒՍԱՎԱԼԷՐ ԹԷՐԱԳՈՐԸ, որ իր օգտակար պարունակութիւնով ու մանաւանդ դիւրամատչելի գնովը կուգայ կարելի որ պէտք մը լրացնէ։ Տարեկան բաժնեգին է թղթատարի ծախքով 12 սկ կէս ղրուշ, արտասահմանի համար 1 ֆրանգ կամ 2 ռուպլի։

Կեդրոնատեղին է Գ. Պ. Գայէրեանի Ասրր գրատունը, Պապը ալի Հոտաէսի թիւ 44,

ԱՆՈՆՔ ՈՐ Ս'ՈՒԶԵՆ

1. Վ. Ե. Ե՝ակոբեան ԱՆԳԼ-ՀԱՅ ԲԱՌԱԳԻՐՔԸ, գին 60 դ. ուղեղով և փոստի համար 5 դ.։

2. Դպրոցի Գիրքը, նախ. տարի պատկ. 3 դ., Ա. տարի պատկ. 4 դ.։

Պարտին դիմել միայն հրատարակչին և հեղինակին կեդր. Գրատունը, Զ. էֆ. Թորոսեանի, Պոլիս, Զագմագճըլար թիւ 64։

Ուրիշներու դիմողներ կը ստանան բաւական էջերով կամ տարբեր էջերէ և կամ բնաւ չի տրուած՝ ի Վնաս իրենց՝ չանախնդիրներու ձեռք խաղալիք ըլլալով, ինչ որ քանիցս ստուգուած է։

Իսկ առաջիկայ ապրիլ 15էն վերջ, Անգլ-Հայ Բառագիրքը պիտի ծախուի 85 ԴՈՒՀԵԿԱՆ անգեղջ։

ԴՊՐՈՑԻ ԳԻՐՔԸ

Տարր. Բ. տարի, չահեկան, բազմազան նիւթերով և ընդարձակ ծրագրով մը պատրաստուած Զ. էֆ. Թորոսեանէ՝

Մամուլի յանձնուած է

Գրատունը ճշդիւ կը կատարէ գրոց վերաբերեալ ո՛ւ է յանձնարարութիւն։ Ամէն վճարում դէպ կ'ունի է։ 20—18

ՆՈՐ ՁԵՌՆԱՐԿ ՄԸ

ՄԵԾ ԴԻՒՐՈՒՔԻՆ

ԳԱՒԱՌՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ

Եզնիկ Մէնէշեան պատրաստ է ԳՕԼԻ ԲՕՍԹԱՎով փոխարինելի ամէն առեւտրական ձեռնարկութիւն անմիջապէս գործադրել ամենանպաստաւոր և ապահով պայմաններով։

Ապպարանքի փոխարէնքը ԿԱՆԽԻԿ պէտք է ղրկուած ըլլայ ՄԱՆՏԱ-ԲՕՍԹԱՎ և կամ այլ միջոցով մը. փոխարէնքը ներփակ չեղած յանձնարարութիւններ անպատասխանի կը մնան։

Ասոնց փոխարէն 100էն վար եղած գումարներու համար 10 %, և վերեղած գումարներու համար ալ 5 % յանձնառուողէք կ'առնուի։

Դիմել առ ԵԶՆԻԿ ՄԷՆԷՇԵԱՆ, Քիւչիւք Եէնի Խան, Զագմագճըլար, Կ. Պոլիս։ 30—7

ՏՔԴ. Ց. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ

ՄԱՍՆԱԳԷՏ ԲԺԻՇԿ ՄԱՐՔԻ, ԳԱՂԻԱԿԱՆ ԱՆՏԻ, ԱՑՐԵՐՈՒՆ ԵՒ ԿԻՆԵՐՈՒ ԾՆՆԴԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱՐԱՆՆԵՐՈՒ ԵՒՆ. ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆ

Ցիշեալ բժիշկը, որ 15 տարի շարունակ պաշտօնավարած է Գասթէմունիի հանանգին հիւանդանոցներուն մէջ ուր վերոյիշեալ հիւանդութիւնները տնչափ տարածուած են, և որ 5 տարիի չափ ալ Եւրոպայի այդ հիւանդութեանց յատուկ նշանաւոր հիւանդանոցներուն մէջ ուսումնասիրութիւններ կատարած, և գործնական փորձեր ըրած է և այս կերպով նոյն հիւանդութիւնները բուժման ամենավերջին մեթոտներուն մէջ ձեռնհասութիւն ձեռք ի՛նդած, այժմ հաստատուած է Բերա Պէյօղլը Բարմագ գարու թիւ 10 տունը, և կէս օրէն մինչեւ ժամը 11 կը գտնուի Պոլիս Պաղչէ գափու պահականոցին դիմացը, Քիւչիւքեան դեղարանը, ուր կը դարմանէ վերոյիշեալ հիւանդութիւնները, որպէսզի ալ հինցած ելլան առանց։ Ուրբաթ օրերը ձրիաբար կը դարմանէ աղքատները։ 100—54

ԽԱՐԲԵՐԴԻ ՊԱՏ. ԸՆԹԵՐՑՈՂՆԵՐՈՒՆ

Մասուրթ-իլ-Ագիզի, Խարբերդի և շրջանակներու «Մանզումէ»ի գործակալութիւնը առաջնորդած է Մեծ. Կարապետ Մուսեղեան, որուն կրնան դիմել «Մանզումէ»ի բոլոր գրուելիք փափաքողներ։ 7—10

Տեր եւ Տնօրէն

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԴԱՅՍԷՐԵԱՆ